

**Комунальний заклад вищої освіти
Київської обласної ради «Академія мистецтв імені Павла Чубинського»
Кафедра «Інструментальне виконавство (за видами)»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

Сергєєнко О.М.

01 вересня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КОНЦЕРТМЕЙСТЕРСЬКИЙ КЛАС ОК 25

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	02 «Культура і мистецтво»
Спеціальність	025 «Музичне мистецтво»
Освітньо-професійна програма	«Інструментальне виконавство (за видами)»
Статус дисципліни	Обов'язкова

Київ 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «**Концертмейстерський клас**»
для здобувачів вищої освіти галузі знань **02 Культура і мистецтво**,
спеціальності **025 Музичне мистецтво**, освітньо-професійної програми
«**Інструментальне виконавство (за видами)**»

Розробники:

Шаталова Г.В. – викладач КЗВО КОР
«Академія мистецтв імені Павла Чубинського».

Цепух І.О. – викладач кафедри «Інструментальне виконавство (за видами)»
КЗВО КОР «Академія мистецтв імені Павла Чубинського».

Сікалова О.В. - викладач кафедри «Інструментальне виконавство (за видами)»
КЗВО КОР «Академія мистецтв імені Павла Чубинського».

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри «Інструментальне
виконавство (за видами)»

протокол № 1 від 27 серпня 2020 р.

перезатверджено: протокол № 1 від 29 серпня 2022 р.

протокол № 11 від 15 червня 2023 року

Завідувач кафедри **Ясько О.А.**

1. Опис навчальної дисципліни для ступеня освіти «Бакалавр»

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС - 13	Рік підготовки: I-й	
Загальна кількість годин - 390	32/32	8/8
	Рік підготовки: II-й	
	32/32	10/10
	Рік підготовки III-й	
	32/32	10/10
	Рік підготовки IV-й	
Кількість модулів – 8	Семестри:	
Тижневих годин індивідуальних занять для денної форми навчання: 1-8 семестри 2 години на тиждень	I ,II, III, IV, V, VI, VII, VIII.	I,II, III, IV, V, VI, VII, VIII.
	Практичні:	
	Денне - 256	Заочне - 76
Тижневих годин самостійної роботи студента для денної форми навчання: 1-8 семестри – 1 година на тиждень.		
для заочної форми навчання: 1-8 семестри – 2,5 години на тиждень		
Форма підсумкового контролю: Диф.залік – 1,3,5 Екзамен – 2,4,7,А (виконання програми у формі концертного виступу на Державному іспиті).	Самостійна робота:	
	Денне - 134	Заочне - 314

2. Мета навчальної дисципліни ОК 25

Мета вивчення дисципліни «Концертмейстерський клас»: формування компетентного піаніста-акомпаніатора, здатного виконувати свої обов'язки на уроках з фаху солістів (як співаків, так і інструменталістів), хору, хореографії. Метою є розвиток необхідних для цього навичок, зокрема наступні вміння: супроводжувати соліста у співгрі, коректно розбирати камерно-вокальні та інструментальні твори, враховувати особливості виконавського апарату в кожному випадку. Також формування знань про побудову інструментів (теситуру голосів). навички читання з листа й транспонування в режимі реального часу; також — розуміти специфіку роботи з танцювальними та хоровими колективами.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни «Концертмейстерський клас» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей: ЗК 2 4 6 7 8 11 СК 1 2 3 6 9 11 13

ЗК 2 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 4 Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 6 Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 7 Здатність бути критичним та самокритичним

ЗК 8 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 11 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

СК 1 Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.

СК 2 Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.

СК 3 Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.

СК 6 Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.

СК 9 Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.

СК 11 Здатність оперувати професійною термінологією.

СК 13 Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

Завдання навчальної дисципліни:

-виховати навички роботи над камерно-вокальним та інструментальним твором у парі з учнем-солістом;

-надати уявлення про специфіку вокальної та інструментальної сольних партій;

-розвинути слухові навички ансамблевої гри, з урахуванням темброво-динамічних властивостей соліста;

-розвинути навички читання з листа й гри в транспорті на довільні інтервали;

-сформувати базове уявлення про специфіку сольного співу (теситура, штрихи, момент вступу)

-сформувати уявлення про виконавські особливості струнних та духових інструментів (темброво-штрихові якості);

-розвинути якості роботи з хоровими й танцювальними колективами.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни :

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «**Концертмейстерський клас**» є обов'язкове попереднє вивчення в обсязі 8 класів ДМШ предметів сольфеджіо, музичної літератури та фортепіано.

4. Очікувані результати навчання

Відповідно до освітньої програми «**Інструментальне виконавство**» (за видами), вивчення навчальної дисципліни «**Концертмейстерський клас**» ОК 25 забезпечує досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Відповідно до освітньої програми «**Концертмейстерський клас**», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН): 1, 5, 8, 12: 17:

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом на належному фаховому рівні під час виконавської діяльності.	ПРН 1
Володіти методами та навичками оркестрової та ансамблевої гри, репетиційної роботи та концертних виступів.	ПРН 2
Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.	ПРН 5
Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.	ПРН 8
Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.	ПРН 12
Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох	ПРН 17

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «**Концертмейстерський клас**»:

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом на належному фаховому рівні під час виконавської діяльності.	ПРН 1
Володіти методами та навичками оркестрової та ансамблевої гри, репетиційної роботи та концертних виступів.	ПРН 2
Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.	ПРН 5

Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.	ПРН 8
Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.	ПРН 12
Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох	ПРН 17

4.1. Після опанування навчальної дисципліни «Концертмейстерський клас» студенти повинні:

знати:

- специфіку акомпанування в різних виконавських складах; особливості акомпануванню колективам (хоровим, танцювальним), а також репертуар;
- темброві, штрихові можливості сольних інструментів, окремі особливості техніки сольного співу;
- алгоритм роботи з музичним твором при розучуванні як акомпанементу, так і занять з солістом;
- жанрово-стильові координати і контекст написання тих чи інших творів;
- термінологію інших інструментів;
- специфіку викладання спеціальності для інструментів і сольного співу;

вміти:

- вільно читати нотний текст незнайомих вокальних і камерно-інструментальних творів будь-якої складності в будь-яких тональностях, а також хорові партитури;
- транспортувати у межах тонів в обох напрямках вокальний та нескладний камерно-інструментальний твір;
- досягти звукового (на рівні тембру й динаміки) балансу в ансамблі з солістами (як співаками, так і інструменталістами);
- грамотно акомпанувати хоровим і танцювальним колективам;
- організувати ефективну підтримку в умовах сценічного виступу (репетиції, іспити, академконцерти, концертне виконання).

5. Засоби діагностики та критерії оцінювання результатів навчання

5.1 Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: іспит (залік), виконання програми у формі концертного виступу.

Форми контролю знань студентів:

- поточний;
- підсумковий модульний;
- семестровий підсумковий (залік/екзамен).

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС – А, В, С, D, E, FX, F).

Критерії поточного оцінювання знань студентів

- 5 А (відмінно) = 100-90 балів
- 4 В-С (добре) = 74-89 балів

- 3 D-E (задовільно) = 60-73 бали
 2 FX (незадовільно) = 35-59 з можливістю повторної перездачі
 н/а F (незадовільно) = 0-34 з обов'язковим повторним вивченням

дисципліни

Правила оцінювання:

Максимальна кількість балів з дисципліни «Концертмейстерський клас» за семестр – 100 балів.

Поточний контроль проводиться впродовж кожного семестру й оцінюється від 1 до 5 балів¹. За кожен тему студент може бути оцінений від 2 до 4 рази.

Максимальний бал поточного контролю становить 65-75 балів².

За особливу творчу активність нараховуються додаткові бали. За пропуск занять без поважної причини або невідповідності домашні завдання кількість балів знижується :

Нарахування заохочувальних балів (+)		
1.	Стовідсоткове відвідування занять протягом семестру.	+ 5 балів
2.	Творча активність, направлена на пошук додаткової літератури для більш поглибленого опрацювання теми, що вивчається у певному модулі. Виступ в концерті, участь в конкурсі й отримання 1, 2, 3 премії або Гран-при.	+5 балів

Штрафні бали (-)		
1.	Відсутність на заняттях без поважних причин.	-5 балів
2.	Здача модульних та самостійних робіт пізніше призначеного терміну.	-5 балів
3.	Не виконання студентом завдань по самопідготовці	-5 балів

Підсумковий модульний (семестровий) контроль знань студентів

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період навчання. Підсумковий модульний (семестровий) контроль знань студентів здійснюється через проведення слухання концертного виступу студентів.

Семестрова оцінка виставляється за умови виконання студентом усіх видів навчальної роботи, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни та визначається як сума балів, отриманих при здійсненні поточного і підсумкового контролю.

Студент, який набрав кількість балів, що прирівнюється до оцінки «високий рівень» (відмінно) та активно брав участь в концертах або став переможцем конкурсу, вивчив програму в обсязі семестру може бути звільнений від складання диференційованого заліку.

Підсумковий модульний контроль оцінюється від 1-25 балів або від 1-35 балів³:

¹ Дивитись таблицю «Критерії оцінювання для поточного контролю за п'ятибальною системою»

² Дивитись таблиці «Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти посеместрово»

³ Дивитись таблиці «Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти посеместрово».

Від 1-25 балів		Від 1-35 балів	
20-25 б.	- Виконання програми без помилок, - Яскрава інтерпретація - Виразна передача художнього змісту	27-35 б.	- Виконання програми без помилок, - Яскрава інтерпретація - Виразна передача художнього змісту
13-19 б.	- Непереконливий рівень втілення художніх образів. Незначні помилки.	18-26 б.	- Непереконливий рівень втілення художніх образів. Незначні помилки.
7-12 б.	- Не відповідність темпу, штрихів. Велика кількість текстових помилок.	9-17 б.	- Не відповідність темпу, штрихів. Велика кількість текстових помилок.
1-6 б.	- Не вивчений текст.	1-8 б.	- Не вивчений текст.

Критерії оцінювання за п'ятибальною системою оцінювання для поточного контролю	
«5»	<p>Систематична, цілеспрямована та якісна робота студента над опануванням різних жанрів концертмейстерського репертуару. Студент виконує партію акомпанементу на високому художньо-технічному рівні з творчим та емоційним прочитанням нотного тексту, точним відтворенням авторських позначень темпу, динамічних відтінків, агогічних відхилень, складних ритмічних фігурацій та мелізмів; демонструє артистизм і сценічну культуру; уміння слухати і відчувати партнера; відчуття форми і стилю твору; високий рівень володіння штриховою технікою та звуковими барвами; збалансоване співвідношення ансамблевих партій; високий рівень сформованості навичок читання нот з аркуша і транспонування. Вільно володіє термінологією. Вільно орієнтується в стилістичних особливостях творів різних епох. Старанно виконує всі програмові вимоги. Здатен проаналізувати свою роботу над музичним матеріалом. Систематично готується до занять. Значну увагу приділяє самостійній роботі, проявляє творчу ініціативу при виконанні завдань з дисципліни. Приймає участь у фортепіанних концертах.</p>
«4»	<p>Якісна робота студента над опануванням різних жанрів концертмейстерського репертуару. Студент виконує партію акомпанементу на достатньому технічному рівні з відтворенням авторського тексту, темпу, динамічних відтінків, ритмічних фігурацій та мелізмів; демонструє належний рівень володіння штриховою технікою та звуковими барвами; уміння слухати і відчувати партнера; сформованість навичок читання нот з аркуша і транспонування, але недостатньо емоційно та переконливо передає художній образ твору, допускаючи деякі помилки в тексті. Студент самостійно знаходить інформацію про композиторів, стиль, епоху, може дати визначення жанру твору, що виконує. Систематично готується до занять. Здатний самостійно працювати та аналізувати свою роботу.</p>

Критерії оцінювання за п'ятибальною системою оцінювання для поточного контролю	
	Приймає участь у фортепіанних концертах
«3»	Студент ознайомився з різними жанрами концертмейстерського репертуару, але партію акомпанементу виконує на посередньому технічному рівні з неточним дотриманням авторського тексту, темпу, динамічних відтінків, ритмічних фігурацій та мелізмів; демонструє посередній рівень володіння штриховою технікою та звуком; недостатню сформованість навичок читання нот з аркуша і транспонування; недостатній рівень ансамблевих умінь і навичок. Виконує всі програмові вимоги, знає музичну термінологію. Володіє інформацією про композитора, його творчий спадок. Систематично готується до занять.
«2»	Несистематична та неякісна робота студента над опануванням різних жанрів концертмейстерського репертуару. Студент виконує партію акомпанементу на посередньому технічному рівні з неточним дотриманням авторського тексту, темпу, динамічних відтінків, ритмічних фігурацій та мелізмів; допускає багато помилок; демонструє недостатній рівень володіння штриховою технікою та звуком; низький рівень сформованості навичок читання нот з аркуша і транспонування; слабкий рівень ансамблевих умінь і навичок, відсутність артистизму та сценічної культури. Не передає характер твору. Слабо орієнтується в музично-теоретичних визначеннях. Не систематично готується до занять. Відсутність системності, наполегливості, старанності в оволодінні фаховими знаннями, уміннями, навичками, наявність суттєвих недоліків у професійній підготовці.
«1»	слабкому технічному рівні, допускає багато помилок, Студент опанував незначну кількість творів концертмейстерського репертуару та ознайомився лише з деякими жанрами. Партію акомпанементу виконує на демонструє низький рівень сформованості навичок читання нот з аркуша і транспонування; слабкий рівень ансамблевих умінь і навичок. Слабо орієнтується в музично-теоретичних визначеннях. Не систематично готується до занять. Відсутність системності, наполегливості, старанності в оволодінні фаховими знаннями, уміннями, навичками, наявність суттєвих недоліків у професійній підготовці.
«н/а»	Студент пропускав індивідуальні заняття, недостатньо працював самостійно над опануванням концертмейстерського репертуару, не підготував певну кількість творів для підсумкового контролю, демонструє низький рівень ансамблевих умінь та недостатню сформованість навичок читання нот з аркуша. Недбале ставлення до занять, постійне

Критерії оцінювання за п'ятибальною системою оцінювання для поточного контролю	
	невиконання завдань, які передбачені навчальною програмою. Музичною термінологією володіє частково. Систематично не готується до занять, програмові вимоги не виконує.

Критерії семестрового оцінювання знань студентів

Шкала оцінювання: національна та ECTS".

Вимоги	Оцінка за нац. шкалою	ECTS	Сума балів	Оцінка
Виконання твору на високому професійному рівні: з творчим підходом до прочитання авторського тексту, з відповідністю стилю епохи, з переконливістю щодо побудови форми, з виконавським артистизмом, з досконалим володінням ансамблевою технікою, що включає збалансованість інструментів (динаміка, штрихи, ритмічна та інтонаційна єдність тощо). Виконуваний ансамблевий твір відповідає програмним вимогам.	Відмінно	A	100-90	5
Виконання твору на достатньо професійному рівні: студент демонструє володіння ансамблевими навичками, розуміння стильової направленості, відчуття форми; програма повністю відповідає вимогам, однак виконання не вирізняється виконавською довершеністю, артистизмом та творчою ініціативою. Програма відповідає вимогам.	Добре	B	89-82	4
Виконання твору на достатньо рівні: студент, в цілому, демонструє володіння ансамблевими навичками, однак є певні ансамблеві проблеми (технічні, штрихові, інтонаційні), бракує розуміння стильової направленості, творчої ініціативи. Програма повністю відповідає вимогам.	Добре	C	81-74	4
Виконання твору немає стабільної форми: демонструються певні навички ансамблевої гри, але в недостатньому обсязі, проблеми зі стильовою направленістю, музичним мисленням, технічним втіленням твору. Програма відповідає вимогам	Задовільно	D	64-73	3
Виконання твору не має стабільної форми: навички ансамблевої гри не демонструються у певному обсязі, в наявності технічні, метро-ритмічні проблеми, виявляються складнощі у побудові форми твору тощо. Рівень виконуваного твору нижчий за програмний.	Задовільно	E	63-60	3

Виконання твору не має стабільної форми: навички ансамблевої гри не демонструються, низький рівень професійних умінь. Рівень виконуваного твору нижчий за програмний та виконується не в повному обсязі.	Незадовільно з можливістю перездачі	FX	59-35	2
Рівень виконуваного твору нижчий за програмний та виконується не в повному обсязі. Виконання твору не стабільне: наявність відсутності навичок ансамблевої гри, відсутність професійних навичок, музичного мислення. Відсутність на заняттях та недбале ставлення до дисципліни.	Незадовільно з повтором курсу	F	34-1	

Кваліфікаційні вимоги	Нац.шкала	ECTS	Сума балів	Зарах/незарах
Студент відвідує заняття, працює систематично та якісно на творами репертуару. Виконання акомпанементу й ансамблеве співвідношення з солістом на темброво-динамічному рівні відрізняється високою якістю, усвідомленою інтерпретацією з творчим підходом. Точне відтворення усіх авторських позначок, мелізматики і жанрово-стильових координат композиторського опусу. Розуміння та грамотне втілення стильових рис епохи, в яку твір було написано. Систематично й ефективно поєднує як заняття в класі, так і репетиції з ілюстратором і самопідготовку, роботу над акомпанементом вдома. Є творчо активним, бере участь у додаткових концертних виступах, які не передбачені навчальним планом.	Відмінно	A	100-90 балів	зарах
Студент в цілому якісно працює над творами різних жанрово-стильових координат. Виконує свою партію чисто, прагнучи до точного відтворення композиторського тексту, можливо з незначними помилками. Може прочитати з листа нескладні твори, прагне до ансамблевої єдності з ілюстратором. Не в повній мірі артистично і емоційно підкреслює образний бік музичного твору. Ефективно працює як в класі, так і на репетиціях з ілюстратором і самостійно вдома. Здатен аналізувати результати своєї роботи та демонструє високу якість концертних виступів у межах навчальної програми.	Добре	B	89-82 балів	зарах

<p>Студент має уявлення про жанрові й стильові грані репертуару, втім демонструє посереднє виконання власної партії, з суттєвими неточностями на рівні композиторського тексту і позначок. Демонструє посередній технічний рівень, читає і транспонує нотний текст з суттєвими втратами, недостатньо слухає соліста в ансамблевій грі. Регулярно відвідує заняття, виконує необхідні програмні вимоги щодо самостійної роботи. має уявлення про стильові координати епохи, в яку було написано твір, втім не завжди втілює їх у власній грі. Розуміє термінологію, має уявлення про сам твір та його автора.</p>	Добре	C	81-74 балів	зарах
<p>Студент працює над творами несистематично і не якісно. Демонструє посередній рівень акомпанування, неточно відтворюючи композиторський текст, з середнім рівнем техніки гри. З великими втратами прочитує нотний текст як в основній тональності, так і в транспонуванні. Сценічний виступ не відрізняється артистизмом, а в прочитанні образно-емоційної складової твору є неточності; студент не повною мірою її передає. Має прогалини в термінології, відсутня система у підготовці до занять, слабкий відгук на зауваження викладача та ілюстратора в умовах уроку. Має суттєві недоліки в професійній діяльності в цілому.</p>	Задовільно	D	73-64 балів	зарах
<p>Студент опанував малу частину творів з репертуару та має уявлення лише про окремі жанри та виконавські склади. Низький рівень акомпанування, як у плані ансамблевої взаємодії, так і в аспекті техніки й прочитання авторського тексту. Не завжди готується до занять, інколи відсутній без поважної причини. Має слабку теоретичну базу, відсутній системний підхід та старанність у вивченні творів.</p>	Задовільно	E	63-60 балів	зарах

Студент пропускав заняття з концертмейстерського класу та індивідуальні репетиції з ілюстратором без поважної причини. Не виконував програми самостійної роботи, опанував малу кількість творів з репертуару. Має низький технічний рівень гри та ансамблевої взаємодії. Навички читання з листа й транспонування не розвинуті. Відсутнє виконання поставлених завдань та слабка теоретична база: як у плані термінології, так і уявлень про композитора, твір та епоху. Не виконує навчальний план і не володіє професійними якостями, передбаченими фахом.	Незадовільно	FX	59-35 балів	Незарах (можли ва перезда ча)
Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни ставиться при повному невідвідуванні студентом занять з фаху та репетицій з ілюстраторами. Відсутня самостійна робота. Навичками читання з листа і транспонування не володіє. Відповідно, немає професійних навичок, як наслідок — не здатний продовжувати курс і потребує повторного вивчення.	Незадовільно	F	34-1 балів	Незарах (з обов'язковим повторним вивченням)

**Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти
І РІК НАВЧАННЯ
1 семестр**

Поточний контроль													Підсумковий контроль		Разом
Модуль 1															
Т1			Т2			Т3			Т4				Залік		100 б
Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 20 балів				Максимальна кількість 35 б		
1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5			
Контроль самостійної роботи проводиться кожні 3 уроки й оцінюється від 1 до 5 балів. Максимальний бал поточного контролю 65 балів													Підсумковий контроль проводиться наприкінці 1 семестру й оцінюється від 1 до 35 балів.		

2 семестр

Поточний контроль													Підсумковий контроль		Разом
Модуль 2															
Т1			Т2			Т3			Т4				Екзамен		100 б
Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 20 балів				Максимальна кількість 35 б		
1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5			
Контроль самостійної роботи проводиться 3-4 рази за кожною темою. й оцінюється від 1 до 5 балів. Максимальний бал поточного контролю 65 балів													Підсумковий контроль проводиться наприкінці 1 семестру й оцінюється від 1 до 35 балів.		

3 семестр

Поточний контроль														Підсумкови й контроль	Разо м	
Модуль 3															100 б	
Т1			Т2			Т3			Т4		Т5		Т6			Залік
Максимальн а кількість балів			Максимальн а кількість балів			Максимальн а кількість балів			Максимальн а кількість балів		Максимальн а кількість балів		Максимальн а кількість балів			Максимальна кількість 25 б
1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5		1-5
Поточний контроль проводиться 3-2 рази за кожною темою. й оцінюється від 1 до 5 балів. Максимальний бал поточного контролю 75 балів														Підсумковий контроль проводиться наприкінці 1 семестру й оцінюється від 1 до 25 балів.		

4 семестр

Поточний контроль														Підсумковий контроль	Разом	
Модуль 4															100 б	
Т1			Т2			Т3			Т4			Т5				Екзамен
Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 15 балів				Максимальна кількість 25 б
1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5		1-5
Поточний контроль проводиться кожні 3 уроки й оцінюється від 1 до 5 балів. Максимальний бал поточного контролю 75 балів														Підсумковий контроль проводиться наприкінці 1 семестру й оцінюється від 1 до 25 балів.		

5 семестр

Поточний контроль														Підсумкови й контроль	Разом	
Модуль 5															100 б	
Т1			Т2			Т3			Т4		Т5		Т6			Залік
Максимальн а кількість балів			Максимальн а кількість балів			Максимальн а кількість балів			Максимальн а кількість балів		Максимальн а кількість балів		Максимальн а кількість балів			Максимальна кількість 25 б
1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5		1-5
Поточний контроль проводиться 3-2 рази за кожною темою. й оцінюється від 1 до 5 балів. Максимальний бал поточного контролю 75 балів														Підсумковий контроль проводиться наприкінці 1 семестру й оцінюється від 1 до 25 балів.		

6 семестр

Поточний контроль															Підсумковий контроль	Разом
Модуль 6																
Т1			Т2			Т3			Т4			Т5			Залік	
Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 15 балів			Максимальна кількість 25 б	100 б
1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5		
<p>Поточний контроль проводиться кожні 3 уроки й оцінюється від 1 до 5 балів. Максимальний бал поточного контролю 75 балів</p>															Підсумковий контроль проводиться наприкінці 1 семестру й оцінюється від 1 до 25 балів.	

7 семестр

Поточний контроль															Підсумковий контроль	Разом
Модуль 7																
Т1					Т2					Т3					Екзамен	
Максимальна кількість 15 балів					Максимальна кількість 15 балів					Максимальна кількість 15 балів					Максимальна кількість 25 б	100 б
1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5		
<p>Контроль самостійної роботи проводиться 5 раз за кожною темою. й оцінюється від 1 до 5 балів. Максимальний бал поточного контролю 75 балів</p>															Підсумковий контроль проводиться наприкінці 1 семестру й оцінюється від 1 до 25 балів.	

8 семестр

Поточний контроль															Підсумковий контроль	Разом
Модуль 7																
Т1					Т2					Т3					Екзамен А	
Максимальна кількість 15 балів					Максимальна кількість 15 балів					Максимальна кількість 15 балів					Максимальна кількість 25 б	100 б
1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5		
<p>Контроль самостійної роботи проводиться 5 раз за кожною темою. й оцінюється від 1 до 5 балів. Максимальний бал поточного контролю 75 балів</p>															Підсумковий контроль проводиться наприкінці 1 семестру й оцінюється від 1 до 25 балів.	

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Концертмейстерський клас» ОК 25

6.1 Зміст навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1.

Тема 1 Ознайомлення з вокальним репертуаром шляхом удосконалення навичок читання з аркушу. Читання нескладного акомпанементу до пісень, романсів та дитячих пісень. Студент повинен:

- визначити тональність твору;
- визначити теситуру вокальної партії;
- розуміти всі ремарки;
- визначити характер та настрій поетичного тексту.

Студент повинен виховати:

- витривалу концентрацію уваги;
- плавну безперервність мислення;
- бачення музичного матеріалу, що іде попереду ігрових рухів;
- читання музичного тексту і по горизонталі і по вертикалі;
- вміння завчасно звернути увагу на зміну знаків;
- охоплення твору в цілому;
- слуховий контроль;
- слідкування не тільки за своєю партією, але і за партією партнера.

Тема 2 Робота над жанром української народної пісні в обробці українських композиторів:

Основні аспекти роботи:

- знайомство з базовими типами фактури – акордової та гомофонної, а також з їх похідними, що використовують ритмічну та гармонічну конфігурацію;
- розуміння ролі ладу, гармонії та регістру;
- виявлення характеру впливу поетичного тексту на музичне виконання;
- робота над штрихами;
- робота над фразуванням;
- робота над артикуляцією;
- робота над звуковим та динамічним балансом;
- особливості використання педалізації у концертмейстерському класі;
- пошук співвідношення між голосом соліста і звучанням фортепіано;
- вміння проспівати партію вокалу під час власного виконання, розуміння де береться дихання.

Тема 3 Робота над камерно-вокальним твором зарубіжного або українського композитора:

Теоретичний аналіз твору:

- знайомство з творчістю композитора, стильовими особливостями;
- визначення характеру та образного змісту музичного твору, термінології;
- аналіз форми;
- значення і функції кожної партії

Практичні завдання:

- Правильність виконання нотного запису;
- Вірна аплікатура;
- Штрихи;
- Темп;
- Агогіка;

- Технічна свобода.

Робота над фразуванням як виразній вимові музичного тексту пов'язана з:

- логічним членуванням на мотиви, фрази, речення, частини;
- наскрізним розвитком усього твору;
- аналіз фраз як першочергове завдання, яке допомагає зрозуміти логіку побудови твору.

При спільній із солістом роботі над твором взяти до уваги:

- Вступ-ауфтакт;
- Узгодженість штрихів і метроритму;
- Динамічний баланс;
- Способи досягнення синхронності при взятті й знятті звуку.

Тема 4 Ескізне опрацювання твору (на прикладі романсу або пісні):

Студент повинен приділити увагу:

- розвитку відчуття ансамблю
- вмінню слухати себе у поєднанні з сольною партією;
- відчуттю контролю за звучністю акомпанементу;
- подоланню технічних складностей акомпанементу;
- вмінню підспівувати разом із солістом.

МОДУЛЬ 2. Підготовка до диференційного заліку.

Тема 1 Робота над камерно-вокальним твором зарубіжних або українських композиторів:

Основні етапи роботи:

- виховання ритмічної дисципліни, яка необхідна при зміні темпів, зміні динаміки, під час переходу зі стакато на легато і навпаки, чергуванні музичних речень, періодів, змін фактури;
- дотримання нот, пауз та фермат;
- при спільному виконанні з вокалістом точне поєднання у часі сильних та слабких долей кожного такту;
- узгодженість дрібних долей;
- роль слухового контролю, вміння чути партнера;
- вміння використовувати ауфтакт для вступу;
- відчуття можливостей дихання вокаліста для синхронного завершення фрази, чи всього твору;
- привчання до самостійного перегортання сторінок, знаходження більш зручних місць для цього, вивчення необхідних тактів напам'ять.

Робота над фразуванням, відтінками, штрихами.

Підготовка до концертного виступу.

Тема 2 Робота над арією з опери чи ораторії.

У процесі роботи студент повинен надбати:

- розуміння змісту твору у загальному контексті;
- виявлення головної проблематики даної партії;
- відчуття значення музичного фрагменту у драматургічному плані всього твору;
- вміння знаходити кульмінацію;
- знання роботи над фразою;
- знання засобів підкреслення основних виражальних елементів кожної будови через відповідний змістовний поділ музичного твору;

- вміння розкриття змісту музичної думки, в якій існує тяжіння до логічного центру, інтонаційної вершини;
- утворення висхідної динаміки до опорної точки і нисхідної – після неї;
- вміння будувати основну та другорядні кульмінації.
- вміння користуватися цезурами, які допомагають створювати зміст музичних фраз;
- розуміння того, що фразування повинно бути щільно пов'язано з такими виразовими засобами як артикуляція і штрихи.

Підготовка до концертного виступу

Тема 3 Ескізне опрацювання твору (на прикладі роботи над романсом або піснею)

Основні аспекти роботи, які допоможуть студенту розвинути відчуття ансамблю:

- вміння слухати себе у поєднанні з сольною партією;
- відчуття контролю за звучність акомпанементу;
- подолання технічних складностей акомпанементу;
- вміння підспівувати разом з солістом.

Тема 4 Опанування основами транспонування та продовження удосконалення навичок читання з аркушу.

Головні чинники навчання даному мистецтву:

- розуміння об'єктивних причин необхідності виконувати вокальний твір в іншій тональності;
- освоєння найпростіших видів транспонування – пониження, або підвищення музичного супроводу на півтону;
- вміння виконувати транспонування партії вокалу у новій тональності.

Читання акомпанементу до пісень, романсів та дитячих пісень з поступовим ускладненням матеріалу:

- студент повинен привчити себе до постійного знайомства з новою музикою;
- оволодіння навичками цілісного сприйняття виконуваної вперше музики;
- при виконанні ансамблевих творів слідкувати не тільки за своєю партією, а також намагатися слідкувати за партією партнера.

МОДУЛЬ 3.

Тема 1 Робота над камерно-вокальними жанрами – піснею, романсом (вокальною мініатюрою):

Теоретичний аналіз твору:

- знайомство з творчістю композитора, стильовими особливостями;
- визначення характеру та образного змісту музичного твору, термінології;
- аналіз форми;
- значення і функції кожної партії

Практичні завдання:

- Правильність виконання нотного запису;
- Вірна аплікатура;
- Штрихи;
- Темп;
- Агогіка;
- Технічна свобода;
- Подолання труднощів поліритмії;
- Точність педалізації

Робота над фразуванням як виразній вимові музичного тексту пов'язана з:

- логічним членуванням на мотиви, фрази, речення, частини;
- наскрізним розвитком усього твору;
- аналіз фраз як першочергове завдання, яке допомагає зрозуміти логіку побудови твору.

При спільній з солістом роботі над твором взяти до уваги:

- Вступ- ауфтакт;
- Узгодженість штрихів і метроритму;
- Динамічний баланс;
- Способи досягнення синхронності при взятті й знятті звуку;
- Вміння чути партнера і допомагати йому у втіленні його виконавських намірів;
- Пошук тембральних фарб, штрихових та динамічних ефектів.

Тема 2 Робота над арією з опери чи ораторії.

Студент опановує такі етапи роботи:

- розуміння змісту твору у загальному контексті;
- виявлення головної проблематики даної партії;
- відчуття значення музичного фрагменту у драматургічному плані всього твору;
- знаходження кульмінації;
- знання роботи над фразою;
- вміння підкреслити основні виражальні елементи кожної будови через відповідний змістовний поділ музичного твору;
- розкриття змісту музичної думки, в якій існує тяжіння до логічного центру, інтонаційної вершини;
- утворення висхідної динаміки до опорної точки і нисхідної – після неї;
- вміння будувати основну та другорядні кульмінації.
- вміння користуватися цезурами, які допомагають створювати зміст музичних фраз;
- розуміння того, що фразування повинно бути щільно пов'язане з такими виразовими засобами як артикуляція і штрихи.

У творах з поліфонічною фактурою важливо:

- формування слухових уявлень, звукових «образів» голосів, що контрапунктують;
- формування навички здібності розподілу і переключення уваги та мислення уявними тембрами;
- прищеплення навичок поетапного засвоєння поліфонічних прийомів.

Тема 3 Ескізне опрацювання твору (на прикладі фортепіанного супроводу до романсу або пісні):

На даному етапі роботи студент опановує:

- виховання ритмічної дисципліни, яка необхідна при зміні темпів, зміні динаміки, під час переходу зі стаккато на легато і навпаки, чергуванні музичних речень, періодів, змін фактури;
- дотримання нот, пауз та фермат;
- при спільному виконанні з вокалістом здійснює точне поєднання у часі сильних та слабких долей кожного такту;
- узгодженість дрібних долей;
- роль слухового контролю, вміння чути партнера;

- вміння використовувати ауфтакт для вступу;
- відчуття можливостей дихання вокаліста для синхронного завершення фрази, чи всього твору;
- привчання до самостійного перегортання сторінок, знаходження більш зручних місць для цього, вивчення необхідних тактів напам'ять.

Робота над фразуванням, відтінками, штрихами.

Тема 4 Робота над інструментальним твором.

Студент опановує такі аспекти мистецтва концертмейстерства:

- відчуття «німої інтонації» під час спільного з інструменталістом вступу та при агогічно-темпових змінах у тексті;
- відпрацювання спільного «вдиху»- ауфтакту, та початка звучання – моменту звукової атаки;
- привчання до чіткого контролю за рухами інструменталіста, (якщо вступ знаходиться в партії виконавця на струнних інструментах – це жест правої руки донизу з попереднім ауфтактом);
- відпрацювання відчуття призначення концертмейстера у ролі своєрідного диригента;
- одночасне закінчення фраз, твору, окремих частин;
- синхронність виконання цезур, фермат, пауз;
- відпрацювання відчуття залежності від специфіки кожного інструмента одночасного зняття акорду (ноти);
- узгодженість у знятті педалі та рук з фортепіано, що також впливає на синхронність закінчення з солістом;
- вміння передбачати творчий намір соліста;
- відпрацювання творчої співдружності та узгодженості виконавського плану;
- відпрацювання спільних скоординованих рішень – фразування, артикуляції, штрихів, тембру, фактури, динаміки, темпоритму;
- вміння вчасно «підхопити» фразу партнера при чергуванні окремих фраз, чи передати мелодію від одного голосу до іншого;
- виправдане використання цезур;
- вміння встановити момент цезури;
- логічне чергування фраз;
- дотримання правил побудови кульмінації;
- досягання усвідомленого та виразного фразування;
- вміння перегорнути собі сторінки без текстових втрат.

Тема 5 Ознайомлення зі специфікою роботи концертмейстера у хореографічних і балетних класах:

Студент опановує такі головні аспекти мистецтва концертмейстерства як:

- ознайомлення з хореографічною термінологією;
- вибір та опанування музичного матеріалу для роботи концертмейстера в хореографічних та балетних колективах;
- ознайомлення студентів з особливостями музичного репертуару на репетиціях хореографічних колективів і класичного балету, а також зі специфікою виконання інструментального супроводу;
- опанування творів різних танцювальних жанрів (народні, історичні, бальні, ритуальні, вуличні, сучасні);

- читання з аркуша та ескізне опанування творів різних танцювальних жанрів;
- особливості репетиційної роботи концертмейстера в хореографічних та балетних колективах;
- розуміння специфіки хореографічного мистецтва, визначення ролі і функції концертмейстера у хореографічних та балетних класах.

Тема 6 Опанування основами транспонування та продовження удосконалення навичок читання з аркушу.

Головні принципи роботи студента:

- розуміння об'єктивних причин необхідності виконувати вокальний твір в іншій тональності;
- освоєння найпростіших видів транспонування – пониження, або підвищення музичного супроводу на півтону;
- вміння виконувати транспонування партії вокалу у новій тональності.

Продовження удосконалення навичок читання з аркушу.

Читання акомпанементу до пісень, романсів з поступовим ускладненням матеріалу.

- використання творів з репертуару ДМШ;
- студент повинен привчити себе до постійного знайомства з новою музикою;
- оволодіння навичками цілісного сприйняття виконуваної вперше музики;
- читання музичного тексту і по горизонталі і по вертикалі;
- вміння завчасно звернути увагу на зміну знаків;
- охоплення твору в цілому;
- слуховий контроль;
- слідування не тільки за своєю партією, але і за партією партнера.

МОДУЛЬ 4. Підготовка до диференційного заліку.

Тема 1 Робота над камерно-вокальним твором зарубіжних або українських композиторів:

Теоретичний аналіз твору:

- знайомство з творчістю композитора, стильовими особливостями;
- визначення характеру та образного змісту музичного твору, термінології;
- аналіз форми;
- значення і функції кожної партії

Практичні завдання:

- Правильність виконання нотного запису;
- Вірна аплікатура;
- Штрихи;
- Темп;
- Агогіка;
- Технічна свобода.

Робота над фразуванням як виразній вимові музичного тексту пов'язана з:

- логічним членуванням на мотиви, фрази, речення, частини;
- наскрізним розвитком усього твору;
- аналіз фраз як першочергове завдання, яке допомагає зрозуміти логіку побудови твору.

При спільній з солістом роботі над твором взяти до уваги:

- Вступ-ауфтакт;
- Узгодженість штрихів і метроритму;

- Динамічний баланс;
- Способи досягнення синхронності при взятті й знятті звуку;
- Вміння чути партнера і допомагати йому у втіленні його виконавських намірів;
- Пошук тембральних фарб, штрихових та динамічних ефектів;
- Подолання труднощів поліритмії;
- Точність педалізації.

Підготовка до концертного виконання.

Тема 2 Робота над арією з опери чи ораторії.

Студент повинен опанувати такі аспекти роботи:

- розуміння змісту твору у загальному контексті;
- виявлення головної проблематики даної партії;
- відчуття значення музичного фрагменту у драматургічному плані всього твору;
- знаходження кульмінації;
- поглиблення знань роботи над фразою;
- підкреслення основних виражальних елементів кожної будови через відповідний змістовний поділ музичного твору;
- розкриття змісту музичної думки, в якій існує тяжіння до логічного центру, інтонаційної вершини;
- утворення висхідної динаміки до опорної точки і нисхідної – після неї;
- вміння будувати основну та другорядні кульмінації.
- вміння користуватися цезурами, які допомагають створювати зміст музичних фраз;
- фразування повинно бути щільно пов'язане з такими виразовими засобами як артикуляція і штрихи.

У творах з поліфонічною фактурою важливо:

- формування слухових уявлень, звукових «образів» голосів, що контрапунктують;
- формування навички здібності розподілу і переключення уваги та мислення уявними тембрами;
- прищеплення навичок поетапного засвоєння поліфонічних прийомів;
- розвиток навичок самостійної роботи музиканта-виконавця;
- моделювання та практичне втілення власної виконавської концепції музичного твору відповідно до його жанрово-стильових та художньо-образних характеристик.

Підготовка до концертного виконання.

Тема 3 Ескізне опрацювання твору (на прикладі фортепіанного супроводу до романсу або пісні):

Студент виховує:

- ритмічну дисципліну, яка необхідна при зміні темпів, зміні динаміки, під час переходу зі стаккато на легато і навпаки, чергуванні музичних речень, періодів, змін фактури;
- дотримання нот, пауз та фермат;
- при спільному виконанні з вокалістом точне поєднання у часі сильних та слабких долей кожного такту;
- узгодженість дрібних долей;
- роль слухового контролю, вміння чути партнера;

- вміння використовувати ауфтакт для вступу;
- відчуття можливостей дихання вокаліста для синхронного завершення фрази, чи всього твору;
- привчання до самостійного перегортання сторінок, знаходження більш зручних місць для цього, вивчення необхідних тактів напам'ять.

Студент здійснює робота над фразуванням, відтінками, штрихами.

Тема 4 Робота над інструментальним твором.

Студент повинен навчатися мистецтву концертмейстера, яке передбачає:

- відчуття «німої інтонації» під час спільного з інструменталістом вступу та при агогічно-темпових змінах у тексті;
- відпрацювання спільного «вдиху»- ауфтакту, та початка звучання – моменту звукової атаки;
- привчання до чіткого контролю за рухами інструменталіста, (якщо вступ знаходиться в партії виконавця на струнних інструментах – це жест правої руки донизу з попереднім ауфтактом);
- відпрацювання відчуття призначення концертмейстера у ролі своєрідного диригента;
- одночасне закінчення фраз, твору, окремих частин;
- синхронність виконання цезур, фермат, пауз;
- відпрацювання відчуття залежності від специфіки кожного інструмента одночасного зняття акорду (ноти);
- узгодженість у знятті педалі та рук з фортепіано, що також впливає на синхронність закінчення з солістом;
- вміння передбачати творчий намір соліста;
- відпрацювання творчої співдружності та узгодженості виконавського плану;
- відпрацювання спільних скоординованих рішень – фразування, артикуляція, штрихи, тембр, фактура, динаміка, темпоритм;
- вміння вчасно «підхопити» фразу партнера при чергуванні окремих фраз, чи передати мелодію від одного голосу до іншого;
- виправдане використання цезур;
- вміння встановити момент цезури;
- логічне чергування фраз;
- дотримання правил побудови кульмінації;
- досягання усвідомленого та виразного фразування;
- вміння перегорнути собі сторінки без текстових втрат.

Підготовка до концертного виконання.

Тема 5 Ознайомлення зі специфікою роботи концертмейстера у хореографічних і балетних класах:

Основні аспекти роботи студента у даному виді концертмейстерської діяльності:

- ознайомлення з хореографічною термінологією;
- вибір та опанування музичного матеріалу для роботи концертмейстера в хореографічних та балетних колективах;
- ознайомлення студентів з особливостями музичного репертуару на репетиціях хореографічних колективів і класичного балету, а також зі специфікою виконання інструментального супроводу;
- опанування творів різних танцювальних жанрів (народні, історичні, бальні,

ритуальні, вуличні, сучасні);

- читання з аркуша та ескізне опанування творів різних танцювальних жанрів;
- особливості репетиційної роботи концертмейстера в хореографічних та балетних колективах;
- розуміння специфіки хореографічного мистецтва, визначення ролі і функції концертмейстера у хореографічних та балетних класах.

Тема 6 Опанування основами транспонування та продовження удосконалення навичок читання з аркушу.

Студенту необхідні:

- освоєння найпростіших видів транспонування – пониження, або підвищення музичного супроводу на півтону;
- вміння виконувати транспонування партії вокалу у новій тональності.

Продовження удосконалення навичок читання з аркушу:

- читання акомпанементу до пісень, романсів та дитячих пісень з поступовим ускладненням матеріалу.
- використання творів з репертуару ДМШ;
- студент повинен привчити себе до постійного знайомства з новою музикою;
- оволодіння навичками цілісного сприйняття виконуваної вперше музики;
- читання музичного тексту і по горизонталі і по вертикалі;
- вміння завчасно звернути увагу на зміну знаків;
- охоплення твору в цілому;
- слуховий контроль;
- слідування не тільки за своєю партією, але і за партією партнера;
- співати під час акомпанування.

МОДУЛЬ 5.

Тема 1 Робота над камерно-вокальним жанрами – піснею, романсом (вокальною мініатюрою):

Теоретичний аналіз твору:

- знайомство з творчістю композитора, стильовими особливостями;
- визначення характеру та образного змісту музичного твору, термінології;
- аналіз форми;
- значення і функції кожної партії

Практичні завдання:

- Правильність виконання нотного запису;
- Вірна апплікатура;
- Штрихи;
- Темп;
- Агогіка;
- Технічна свобода;
- Подолання труднощів поліритмії;
- Точність педалізації

Робота над фразуванням як виразній вимові музичного тексту пов'язана з:

- логічним членуванням на мотиви, фрази, речення, частини;
- наскрізним розвитком усього твору;
- аналіз фраз як першочергове завдання, яке допомагає зрозуміти логіку побудови твору.

При спільній з солістом роботі над твором взяти до уваги:

- Вступ- ауфтакт;
- Узгодженість штрихів і метроритму;
- Динамічний баланс;
- Способи досягнення синхронності при взятті й знятті звуку;
- Вміння чути партнера і допомагати йому у втіленні його виконавських намірів;
- Пошук тембральних фарб, штрихових та динамічних ефектів.

Тема 2 Робота над арією з опери чи ораторії.

Студент опановує такі етапи роботи:

- розуміння змісту твору у загальному контексті;
- виявлення головної проблематики даної партії;
- відчуття значення музичного фрагменту у драматургічному плані всього твору;
- знаходження кульмінації;
- знання роботи над фразою;
- вміння підкреслити основні виражальні елементи кожної будови через відповідний змістовний поділ музичного твору;
- розкриття змісту музичної думки, в якій існує тяжіння до логічного центру, інтонаційної вершини;
- утворення висхідної динаміки до опорної точки і нисхідної – після неї;
- вміння будувати основну та другорядні кульмінації.
- вміння користуватися цезурами, які допомагають створювати зміст музичних фраз;
- розуміння того, що фразування повинно бути щільно пов'язане з такими виразовими засобами як артикуляція і штрихи.

У творах з поліфонічною фактурою важливо:

- формування слухових уявлень, звукових «образів» голосів, що контрапунктують;
- формування навички здібності розподілу і переключення уваги та мислення уявними тембрами;
- прищеплення навичок поетапного засвоєння поліфонічних прийомів.

Тема 3 Ескізне опрацювання твору (на прикладі фортепіанного супроводу до романсу або пісні):

На даному етапі роботи студент опановує:

- виховання ритмічної дисципліни, яка необхідна при зміні темпів, зміні динаміки, під час переходу зі стакато на легато і навпаки, чергуванні музичних речень, періодів, змін фактури;
- дотримання нот, пауз та фермат;
- при спільному виконанні з вокалістом здійснює точне поєднання у часі сильних та слабких долей кожного такту;
- узгодженість дрібних долей;
- роль слухового контролю, вміння чути партнера;
- вміння використовувати ауфтакт для вступу;
- відчуття можливостей дихання вокаліста для синхронного завершення фрази, чи всього твору;
- привчання до самостійного перегортання сторінок, знаходження більш зручних місць для цього, вивчення необхідних тактів напам'ять.

Робота над фразуванням, відтінками, штрихами.

Тема 4 Робота над інструментальним твором.

Студент опановує такі аспекти мистецтва концертмейстерства:

- відчуття «німої інтонації» під час спільного з інструменталістом вступу та при агогічно-темпових змінах у тексті;
- відпрацювання спільного «вдиху»- ауфтакту, та початка звучання – моменту звукової атаки;
- привчання до чіткого контролю за рухами інструменталіста, (якщо вступ знаходиться в партії виконавця на струнних інструментах – це жест правої руки донизу з попереднім ауфтактом);
- відпрацювання відчуття призначення концертмейстера у ролі своєрідного диригента;
- одночасне закінчення фраз, твору, окремих частин;
- синхронність виконання цезур, фермат, пауз;
- відпрацювання відчуття залежності від специфіки кожного інструмента одночасного зняття акорду (ноти);
- узгодженість у знятті педалі та рук з фортепіано, що також впливає на синхронність закінчення з солістом;
- вміння передбачати творчий намір соліста;
- відпрацювання творчої співдружності та узгодженості виконавського плану;
- відпрацювання спільних скоординованих рішень – фразування, артикуляції, штрихів, тембру, фактури, динаміки, темпоритму;
- вміння вчасно «підхопити» фразу партнера при чергуванні окремих фраз, чи передати мелодію від одного голосу до іншого;
- виправдане використання цезур;
- вміння встановити момент цезури;
- логічне чергування фраз;
- дотримання правил побудови кульмінації;
- досягання усвідомленого та виразного фразування;
- вміння перегорнути собі сторінки без текстових втрат.

Тема 5 Ознайомлення зі специфікою роботи концертмейстера у хореографічних і балетних класах:

Студент опановує такі головні аспекти мистецтва концертмейстерства як:

- ознайомлення з хореографічною термінологією;
- вибір та опанування музичного матеріалу для роботи концертмейстера в хореографічних та балетних колективах;
- ознайомлення студентів з особливостями музичного репертуару на репетиціях хореографічних колективів і класичного балету, а також зі специфікою виконання інструментального супроводу;
- опанування творів різних танцювальних жанрів (народні, історичні, бальні, ритуальні, вуличні, сучасні);
- читання з аркуша та ескізне опанування творів різних танцювальних жанрів;
- особливості репетиційної роботи концертмейстера в хореографічних та балетних колективах;
- розуміння специфіки хореографічного мистецтва, визначення ролі і функції концертмейстера у хореографічних та балетних класах.

Тема 6 Опанування основами транспонування та продовження удосконалення навичок читання з аркушу.

Головні принципи роботи студента:

- розуміння об'єктивних причин необхідності виконувати вокальний твір в іншій тональності;
- освоєння найпростіших видів транспонування – пониження, або підвищення музичного супроводу на півтону;
- вміння виконувати транспонування партії вокалу у новій тональності.

Продовження удосконалення навичок читання з аркушу.

Читання акомпанементу до пісень, романсів з поступовим ускладненням матеріалу.

- використання творів з репертуару ДМШ;
- студент повинен привчити себе до постійного знайомства з новою музикою;
- оволодіння навичками цілісного сприйняття виконуваної вперше музики;
- читання музичного тексту і по горизонталі і по вертикалі;
- вміння завчасно звернути увагу на зміну знаків;
- охоплення твору в цілому;
- слуховий контроль;
- слідкування не тільки за своєю партією, але і за партією партнера.

МОДУЛЬ 6. Підготовка до диференційного заліку.

Тема 1 Робота над камерно-вокальним твором зарубіжних або українських композиторів:

Теоретичний аналіз твору:

- знайомство з творчістю композитора, стильовими особливостями;
- визначення характеру та образного змісту музичного твору, термінології;
- аналіз форми;
- значення і функції кожної партії

Практичні завдання:

- Правильність виконання нотного запису;
- Вірна аплікатура;
- Штрихи;
- Темп;
- Агогіка;
- Технічна свобода.

Робота над фразуванням як виразній вимові музичного тексту пов'язана з:

- логічним членуванням на мотиви, фрази, речення, частини;
- наскрізним розвитком усього твору;
- аналіз фраз як першочергове завдання, яке допомагає зрозуміти логіку побудови твору.

При спільній з солістом роботі над твором взяти до уваги:

- Вступ-ауфтакт;
- Узгодженість штрихів і метроритму;
- Динамічний баланс;
- Способи досягнення синхронності при взятті й знятті звуку;
- Вміння чути партнера і допомагати йому у втіленні його виконавських намірів;
- Пошук тембральних фарб, штрихових та динамічних ефектів;
- Подолання труднощів поліритмії;

- Точність педалізації.

Підготовка до концертного виконання.

Тема 2 Робота над арією з опери чи ораторії.

Студент повинен опанувати такі аспекти роботи:

- розуміння змісту твору у загальному контексті;
- виявлення головної проблематики даної партії;
- відчуття значення музичного фрагменту у драматургічному плані всього твору;
- знаходження кульмінації;
- поглиблення знань роботи над фразою;
- підкреслення основних виражальних елементів кожної будови через відповідний змістовний поділ музичного твору;
- розкриття змісту музичної думки, в якій існує тяжіння до логічного центру, інтонаційної вершини;
- утворення висхідної динаміки до опорної точки і нисхідної – після неї;
- вміння будувати основну та другорядні кульмінації.
- вміння користуватися цезурами, які допомагають створювати зміст музичних фраз;
- фразування повинно бути щільно пов'язане з такими виразовими засобами як артикуляція і штрихи.

У творах з поліфонічною фактурою важливо:

- формування слухових уявлень, звукових «образів» голосів, що контрапунктують;
- формування навички здібності розподілу і переключення уваги та мислення уявними тембрами;
- прищеплення навичок поетапного засвоєння поліфонічних прийомів;
- розвиток навичок самостійної роботи музиканта-виконавця;
- моделювання та практичне втілення власної виконавської концепції музичного твору відповідно до його жанрово-стильових та художньо-образних характеристик.

Підготовка до концертного виконання.

Тема 3 Ескізне опрацювання твору (на прикладі фортепіанного супроводу до романсу або пісні):

Студент виховує:

- ритмічну дисципліну, яка необхідна при зміні темпів, зміні динаміки, під час переходу зі стакато на легато і навпаки, чергуванні музичних речень, періодів, змін фактури;
- дотримування нот, пауз та фермат;
- при спільному виконанні з вокалістом точне поєднання у часі сильних та слабких долей кожного такту;
- узгодженість дрібних долей;
- роль слухового контролю, вміння чути партнера;
- вміння використовувати ауфтакт для вступу;
- відчуття можливостей дихання вокаліста для синхронного завершення фрази, чи всього твору;
- привчання до самостійного перегортання сторінок, знаходження більш зручних місць для цього, вивчення необхідних тактів напам'ять.

Студент здійснює роботу над фразуванням, відтінками, штрихами.

Тема 4 Робота над інструментальним твором.

Студент повинен навчатися мистецтву концертмейстера, яке передбачає:

- відчуття «німої інтонації» під час спільного з інструменталістом вступу та при агогічно-темпових змінах у тексті;
- відпрацювання спільного «вдиху»- ауфтакту, та початка звучання – моменту звукової атаки;
- привчання до чіткого контролю за рухами інструменталіста, (якщо вступ знаходиться в партії виконавця на струнних інструментах – це жест правої руки донизу з попереднім ауфтактом);
- відпрацювання відчуття призначення концертмейстера у ролі своєрідного диригента;
- одночасне закінчення фраз, твору, окремих частин;
- синхронність виконання цезур, фермат, пауз;
- відпрацювання відчуття залежності від специфіки кожного інструмента одночасного зняття акорду (ноти);
- узгодженість у знятті педалі та рук з фортепіано, що також впливає на синхронність закінчення з солістом;
- вміння передбачати творчий намір соліста;
- відпрацювання творчої співдружності та узгодженості виконавського плану;
- відпрацювання спільних скоординованих рішень – фразування, артикуляція, штрихи, тембр, фактура, динаміка, темпоритм;
- вміння вчасно «підхопити» фразу партнера при чергуванні окремих фраз, чи передати мелодію від одного голосу до іншого;
- виправдане використання цезур;
- вміння встановити момент цезури;
- логічне чергування фраз;
- дотримання правил побудови кульмінації;
- досягання усвідомленого та виразного фразування;
- вміння перегорнути собі сторінки без текстових втрат.

Підготовка до концертного виконання.

Тема 5 Ознайомлення зі специфікою роботи концертмейстера у хореографічних і балетних класах:

Основні аспекти роботи студента у даному виді концертмейстерської діяльності:

- ознайомлення з хореографічною термінологією;
- вибір та опанування музичного матеріалу для роботи концертмейстера в хореографічних та балетних колективах;
- ознайомлення студентів з особливостями музичного репертуару на репетиціях хореографічних колективів і класичного балету, а також зі специфікою виконання інструментального супроводу;
- опанування творів різних танцювальних жанрів (народні, історичні, бальні, ритуальні, вуличні, сучасні);
- читання з аркуша та ескізне опанування творів різних танцювальних жанрів;
- особливості репетиційної роботи концертмейстера в хореографічних та балетних колективах;
- розуміння специфіки хореографічного мистецтва, визначення ролі і функції

концертмейстера у хореографічних та балетних класах.

Тема 6 Опанування основами транспонування та продовження удосконалення навичок читання з аркушу.

Студенту необхідні:

- освоєння найпростіших видів транспонування – пониження, або підвищення музичного супроводу на півтону;
- вміння виконувати транспонування партії вокалу у новій тональності.

Продовження удосконалення навичок читання з аркушу:

- читання акомпанементу до пісень, романсів та дитячих пісень з поступовим ускладненням матеріалу.
- використання творів з репертуару ДМШ;
- студент повинен привчити себе до постійного знайомства з новою музикою;
- оволодіння навичками цілісного сприйняття виконуваної вперше музики;
- читання музичного тексту і по горизонталі і по вертикалі;
- вміння завчасно звернути увагу на зміну знаків;
- охоплення твору в цілому;
- слуховий контроль;
- слідкування не тільки за своєю партією, але і за партією партнера;
- співати під час акомпанування.

МОДУЛЬ 7. Програма державного іспиту (контрольне прослуховування)

Тема 1 Робота над камерно-вокальним твором українського композитора

Теоретичний аналіз твору

- знайомство з творчістю композитора, стильовими особливостями;
- визначення характеру та образного змісту музичного твору, термінології;
- аналіз форми;
- значення і функції кожної партії

Практичні завдання:

- правильність виконання нотного запису;
- вірна аплікатура;
- штрихи;
- темп;
- агогіка;
- технічна свобода.

Робота над фразуванням як виразній вимові музичного тексту пов'язана з:

- логічним членуванням на мотиви, фрази, речення, частини;
- наскрізним розвитком усього твору;
- аналіз фраз як першочергове завдання, яке допомагає зрозуміти логіку побудови твору.

При спільній з солістом роботі над твором взяти до уваги:

- вступ-ауфтакт;
- узгодженість штрихів і метроритму;
- динамічний баланс;
- способи досягнення синхронності при взятті й знятті звуку;
- вміння чути партнера і допомагати йому у втіленні його виконавських намірів;
- пошук тембральних фарб, штрихових та динамічних ефектів;

- подолання труднощів поліритмії;
- точність педалізації.

Підготовка до концертного виконання. Студент повинен самостійно виконати вокальну партію під час виконання фортепіанної партії.

Тема 2 Робота над арією з опери чи ораторії.

Студент засвоює:

- зміст твору у загальному контексті;
- головну проблематику даної партії;
- значення музичного фрагменту у драматургічному плані всього твору;
- методи знаходження кульмінації;
- знання роботи над фразою;
- методи підкреслення основних виражальних елементів кожної будови через відповідний змістовний поділ музичного твору;
- розкриття змісту музичної думки, в якій існує тяжіння до логічного центру, інтонаційної вершини;
- утворення висхідної динаміки до опорної точки і нисхідної – після неї;
- вміння будувати основну та другорядні кульмінації.
- вміння користуватися цезурами, які допомагають створювати зміст музичних фраз;
- фразування повинно бути щільно пов'язане з такими виразовими засобами як артикуляція і штрихи.

У творах з поліфонічною фактурою студент здійснює:

- формування слухових уявлень, звукових «образів» голосів, що контрапунктують;
- формування навички здібності розподілу і переключення уваги та мислення уявними тембрами;
- прищеплення навичок поетапного засвоєння поліфонічних прийомів;
- розвиток навичок самостійної роботи музиканта-виконавця;
- моделювання та практичне втілення власної виконавської концепції музичного твору відповідно до його жанрово-стильових та художньо-образних характеристик.

Підготовка до концертного виконання.

Тема 3 Опанування основами транспонування та продовження удосконалення навичок читання з аркушу.

Студенту необхідно виконати:

- засвоєння найпростіших видів транспонування – пониження, або підвищення музичного супроводу на пів-тона;
- вміння виконувати транспонування партії вокалу у новій тональності.

Продовження удосконалення навичок читання з аркушу:

- читання акомпанементу до пісень, романсів та дитячих пісень з поступовим ускладненням матеріалу.
- використання творів з репертуару ДМШ;
- студент повинен привчити себе до постійного знайомства з новою музикою;
- оволодіння навичками цілісного сприйняття виконуваної вперше музики;
- читання музичного тексту і по горизонталі і по вертикалі;
- вміння завчасно звернути увагу на зміну знаків;

- охоплення твору в цілому;
- слуховий контроль;
- слідування не тільки за своєю партією, але і за партією партнера;
- співати під час акомпанування.

МОДУЛЬ 8. Підготовка до публічного виступу

Тема 1 Робота над камерно-вокальним твором українського композитора:

Теоретичний аналіз твору

- знайомство з творчістю композитора, стильовими особливостями;
- визначення характеру та образного змісту музичного твору, термінології;
- аналіз форми;
- значення і функції кожної партії

Практичне завдання:

- Правильність виконання нотного запису;
- Вірна аплікатура;
- Штрихи;
- Темп;
- Агогіка;
- Технічна свобода.

Робота над фразуванням як виразній вимові музичного тексту пов'язана з:

- логічним членуванням на мотиви, фрази, речення, частини;
- наскрізним розвитком усього твору;
- аналіз фраз як першочергове завдання, яке допомагає зрозуміти логіку побудови твору.

При спільній з солістом роботі над твором взяти до уваги:

- Вступ-ауфтакт;
- Узгодженість штрихів і метроритму;
- Динамічний баланс;
- Способи досягнення синхронності при взятті й знятті звуку;
- Вміння чути партнера і допомагати йому у втіленні його виконавських намірів;
- Пошук тембральних фарб, штрихових та динамічних ефектів;
- Подолання труднощів поліритмії;
- Точність педалізації.

Підготовка до публічного виступу

- єдність в образно-художньому втіленні;
- злагодженість та цілісність виконання;
- узгодженість прийомів звуковидобування;
- динамічну рівновагу звучання партій;
- дотримання єдиного ритмічного пульсу;
- темпову відповідність;
- контроль виконання всіх художніх і технічних завдань.

Підготовка до публічного виступу.

Тема 2 Робота над арією з опери чи ораторії.

Студент опрацьовує такі етапи роботи над програмою:

- розуміння змісту твору у загальному контексті;
- виявлення головної проблематики даної партії;
- відчуття значення музичного фрагменту у драматургічному плані всього твору;

- знаходження кульмінації;
- поглиблення знань роботи над фразою;
- підкреслення основних виражальних елементів кожної будови через відповідний змістовний поділ музичного твору;
- розкриття змісту музичної думки, в якій існує тяжіння до логічного центру, інтонаційної вершини;
- утворення висхідної динаміки до опорної точки і нисхідної – після неї;
- вміння будувати основну та другорядні кульмінації.
- вміння користуватися цезурами, які допомагають створювати зміст музичних фраз;
- фразування повинно бути щільно пов'язане з такими виразовими засобами як артикуляція і штрихи.

У творах з поліфонічною фактурою важливо:

- формування слухових уявлень, звукових «образів» голосів, що контрапунктують;
- формування навички здібності розподілу і переключення уваги та мислення уявними тембрами;
- прищеплення навичок поетапного засвоєння поліфонічних прийомів;
- розвиток навичок самостійної роботи музиканта-виконавця;
- моделювання та практичне втілення власної виконавської концепції музичного твору відповідно до його жанрово-стильових та художньо-образних характеристик.
- єдність в образно-художньому втіленні;
- злагодженість та цілісність виконання;
- узгодженість прийомів звуковидобування;
- динамічну рівновагу звучання партій;
- дотримання єдиного ритмічного пульсу;
- темпову відповідність;
- контроль виконання всіх художніх і технічних завдань.

Підготовка до публічного виступу.

Тема 3 Опанування основами транспонування та продовження удосконалення навичок читання з аркушу.

Студент опановує:

- освоєння найпростіших видів транспонування – пониження, або підвищення музичного супроводу на півтону;
- вміння виконувати транспонування партії вокалу у новій тональності.

Продовження удосконалення навичок читання з аркушу.

- читання акомпанементу до пісень, романсів з поступовим ускладненням матеріалу.
- використання творів з репертуару ДМШ;
- студент повинен привчити себе до постійного знайомства з новою музикою;
- оволодіння навичками цілісного сприйняття виконуваної вперше музики;
- читання музичного тексту і по горизонталі і по вертикалі;
- вміння завчасно звернути увагу на зміну знаків;
- охоплення твору в цілому;
- слуховий контроль;

- слідування не тільки за своєю партією, але і за партією партнера.
- співати під час акомпанування.

6.2 Структура навчальної дисципліни

ТЕМИ	Всього	Практичні	Самостійні	Всього	Практичні	Самостійні
МОДУЛЬ 1.						
Тема 1 Введення у прийоми читання з листа	12	8	5	12	2	10
Тема 2 Робота над вивченням обробки українських композиторів	12	8	4	12	2	10
Тема 3 Робота над вивченням твору камерно-вокального жанру	12	8	4	12	3	10
Тема 4 Ескізне вивчення пісні або романсу.	13	8	4	13	3	9
Разом:	49	32	17	49	10	39
МОДУЛЬ 2. Підготовка до диференційного заліку						
Тема 1 Робота над вивченням твору камерно-вокального жанру	12	8	5	12	2	10
Тема 2 Робота над вивченням сольної арії або аріозо з опери (ораторії)	12	8	4	12	2	9
Тема 3 Ескізне вивчення оперного фрагменту (арія, аріозо, аріеттета)	12	8	4	12	3	10
Тема 4 Введення у транспонування простих творів у межах збільшеної прими (наприклад з e-moll до es-moll). Вдосконалення навичок читання з листа.	13	8	4	13	3	10
Разом:	49	32	17	49	10	39
МОДУЛЬ 3.						
Тема 1 Робота над вивченням твору камерно-вокального жанру	8	5	3	8	2	6
Тема 2 Робота над оперним фрагментом (арія, нескладний дует)	8	5	3	8	2	6
Тема 3 Ескізне вивчення камерно-вокального твору.	8	5	3	8	2	6
Тема 4 Базове транспонування у межах півтону й тону (нескладні пісні). Удосконалення навичок читання з листа з додаванням оперних та інструментальних творів.	8	5	3	8	2	7
Тема 5 Робота над інструментальним твором	8	6	3	8	1	7

Тема 6 Введення у специфіку хореографічного і балетного акомпанування (або хорового).	9	6	2	9	1	7
Разом:	49	32	17	49	10	39
МОДУЛЬ 4. Підготовка до диференційного заліку						
Тема 1 Робота над вивченням твору камерно-вокального жанру	10	6	3	10	2	7
Тема 2 Робота над оперним фрагментом (арія)	10	6	3	10	2	8
Тема 3 Ескізне вивчення камерно-вокального твору.	10	6	3	10	2	8
Тема 4 Робота над інструментальним твором	10	7	4	10	2	8
Тема 5 Вдосконалення навичок транспонування й читання з листа на матеріалі складніших творів.	9	7	4	9	2	8
Разом:	49	32	17	49	10	39

Тема 1 Робота над вивченням твору камерно-вокального жанру	8	5	3	8	2	6
Тема 2 Робота над оперним фрагментом (арія, ансамблевий номер, невелика сцена)	8	5	3	8	2	6
Тема 3 Ескізне вивчення камерно-вокального твору.	8	5	3	8	1	6
Тема 4 Вдосконалення навичок транспонування й читання з листа на матеріалі складніших творів.	8	5	3	8	1	7
Тема 5 Робота над інструментальним твором	8	6	3	8	1	7
Тема 6 Практична робота з акомпанування хореографічному та балетному класі.	9	6	2	9	2	7
Разом:	49	32	17	49	9	39
МОДУЛЬ 6. Підготовка до диференційного заліку						
Тема 1 Робота над вивченням твору камерно-вокального жанру	10	6	3	10	2	7
Тема 2 Робота над оперним фрагментом (арія, ансамблевий номер, невелика сцена)	10	6	3	10	2	8
Тема 3 Ескізне вивчення камерно-вокального твору.	10	6	3	10	2	8
Тема 4 Робота над інструментальним твором	10	7	4	10	2	8
Тема 5 Транспонування і читання з	9	7	4	9	1	8

листа на більш складному матеріалі						
Разом:	49	32	17	49	9	39
МОДУЛЬ 7. Програма державного іспиту (контрольне прослуховування)						
Тема 1 Робота над камерно-вокальним твором українського композитора з власним виконанням вокальної партії	16	10	5	16	3	13
Тема 2 Робота над оперним фрагментом (арія, ансамблевий номер, невелика сцена)	16	11	5	16	3	13
Тема 3 Транспонування і читання з листа на більш складному матеріалі	16	11	6	16	3	14
Разом:	48	32	16	48	9	40
МОДУЛЬ 8. Підготовка до публічного виступу						
Тема 1 Робота над вивченням твору камерно-вокального жанру	16	10	5	16	3	13
Тема 2 Робота над оперним фрагментом (арія, ансамблевий номер, окрема сцена)	16	11	5	16	3	13
Тема 3 Транспонування у межах до чистої квінти (в діатоніці або близькій хроматиці) і читання з листа матеріалу середньої складності	16	11	6	16	3	14
Разом:	48	32	16	48	9	40
	денна			заочна		
Загальний обсяг за 3 р.10 м.:	390	256	134	390	76	314

6.3 Самостійна робота

	МОДУЛЬ 1.	денна	заочна
Тема 1	Введення у прийоми читання з листа. Читання нескладного акомпанементу до пісень, романсів. Метою першого модулю є досягнення вміння читання з листа студентом акомпанементу, до десяти вокальних творів з переважанням діатоніки та простої фактури (типу бас + акорд). - Студент повинен вміти визначити тональність твору; - визначити теситуру вокальної партії; - розуміти всі ремарки;	5	10

	<ul style="list-style-type: none"> - визначити характер та настрій поетичного тексту; - вміти проаналізувати структуру твору, визначити вступ, заключення, сольні епізоди в акомпанементі; - звернути увагу на вказаний темп твору; - розвинути вміння завчасно звернути увагу на зміну знаків; - слідкування не тільки за своєю партією, але і за партією партнера. 		
Тема 2	<p>Робота над жанром української народної пісні в обробці українських композиторів:</p> <p>Студент повинен засвоїти декілька видів фактури – акордової та гомофонної, а також їх похідні, що використовують ритмічну та гармонічну конфігурацію;</p> <p>Студент повинен здійснити самостійну роботу над:</p> <ul style="list-style-type: none"> - штрихами; - фразуванням; - артикуляцією; - звуковим та динамічним балансом; - вміти використати педалізацію у концертмейстерському класі (педалізація значно відрізняється від сольного виконавства). <p>Студент повинен прослуховувати аудіо та відеозаписів твору що вивчається.</p> <p>Важливою формою роботи є також аналіз аудіо та відео запису особистого виконання.</p> <p>Студент повинен вміти проспівати партію вокалу під час власного виконання, та розуміти де береться дихання.</p>	4	10
Тема 3	<p>Робота над камерно-вокальним твором зарубіжного або українського композитора:</p> <p>Студент повинен здійснити теоретичний аналіз твору:</p> <ul style="list-style-type: none"> - знайомство з творчістю композитора, стильовими особливостями; - визначити характер та образний зміст музичного твору, термінології; - зробити аналіз форми; - виявити значення і функції кожної партії. <p>Важливою самостійною роботою студента є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - правильність виконання нотного запису; - вірна аплікатура; - штрихи; - темп; - агогіка; - технічна свобода. <p>Студент повинен здійснити роботу над фразуванням:</p>	4	10

	<p>- знайти мотиви, фрази, речення, частини, вірно виконати всі цезури.</p> <p>Студент опрацьовує здійснення відео або аудіозапису власного виконання, слухає і аналізує найкращі взірці виконання твору який вивчається.</p>		
Тема 4	<p>Ескізне опрацювання твору (на прикладі романсу або пісні):</p> <p>Самостійна робота студента над нескладними супроводами вокальних творів, студент повинен ескізно опрацювати 2-3 твори протягом першого півріччя. Дуже важливо виконати твір разом з вокалістом, проспівати самому, а також спробувати виконати разом з аудіо або відеозаписом цього твору відомих музикантів.</p> <p>-Студент повинен відчувати ансамбль разом з вокалістом;</p> <ul style="list-style-type: none"> - вміти слухати себе у поєднанні з партією вокалу; - здійснювати контроль над звучністю акомпанементу; - вміти спростити технічні складності акомпанементу. 	4	9
	Всього по I модулю:	17	39
	МОДУЛЬ 2. Підготовка до диференційного заліку		
Тема 1	<p>Робота над камерно-вокальним твором зарубіжних або українських композиторів:</p> <p>-Студент повинен дуже точно відчувати ритм, допомагати вести соліста, привчатися до слухання соліста і відчувати всі темпові зміни які він здійснює;</p> <ul style="list-style-type: none"> - при спільному виконанні з вокалістом вчитися точному поєднання у часі сильних та слабких долей кожного такту; - відчувати дрібні долі, вміти заповнювати довгі ноти дрібними для повного дотримання довжин; - навчитися використовувати ауфтакт для вступу; - привчання до самостійного перегортання сторінок, знаходження більш зручних місць для цього, вивчення необхідних тактів напам'ять. <p>Здійснювати роботу над фразуванням, відтінками, штрихами.</p> <p>Здійснювати роботу з відеозаписами найкращих взірців виконавства, аналізувати власне виконавство через здійснення аудіо або відеозапису.</p> <p>Підготовка до концертного виступу.</p>	5	10
Тема 2	<p>Робота над арією з опери чи ораторії.</p> <p>Студент повинен ознайомитися з лібрето даної опери</p>	4	9

	<p>чи ораторії, подивитися відеозапис, або відвідати спектакль. Це допомагає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - зрозуміти зміст твору; - виявити значення музичного фрагменту у драматургічному плані всього твору; - знайти кульмінації. <p>-Студент повинен вміти працювати над фразою;</p> <ul style="list-style-type: none"> - розкривати зміст музичної думки, в якій існує тяжіння до логічного центру, інтонаційної вершини; - вміти будувати основну та другорядні кульмінації. - вміти користуватися цезурами, які допомагають створювати зміст музичних фраз; - розуміти, що фразування повинно бути щільно пов'язано з такими виразовими засобами як артикуляція і штрихи. <p>Підготовка до концертного виступу.</p>		
Тема 3	<p>Ескізне опрацювання твору (на прикладі роботи над романсом або піснею)</p> <p>Студент набуває практики швидкого вивчення нескладного твору для репетиції з вокалістом без детальної проробки, можливо спрощення фактури в складних технічно місцях.</p> <p>Можливо використання матеріалу ДМШ.</p>	4	10
Тема 4	<p>Опанування основами транспонування та продовження удосконалення навичок читання з аркушу.</p> <p>-Студент повинен здійснити транспонування 4-5 вокальних творів за півріччя</p> <p>-Студент розвиває вміння виконувати транспонування партії вокалу у новій тональності (на півтону вверх та на пів тону вниз).</p> <p>-Студент повинен прочитати акомпанемент до 10-15 вокальних творів (пісень, романсів та дитячих пісень) з поступовим ускладненням матеріалу.</p>	4	10
	Всього по 2 модулю:	17	39
	МОДУЛЬ 3		
Тема 1	<p>Робота над камерно-вокальним твором зарубіжних або українських композиторів:</p> <p>Студент повинен здійснити теоретичний аналіз твору:</p> <ul style="list-style-type: none"> - знайомство з творчістю композитора, стильовими особливостями; - визначити характер та образний зміст музичного твору, термінології; - зробити аналіз форми; 	3	6

	<ul style="list-style-type: none"> - виявити значення і функції кожної партії <p>Важливою самостійною роботою студента є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Правильність виконання нотного запису; - Вірна аплікатура; - Штрихи; - Темп; - Агогіка; - Технічна свобода. <p>Студент повинен здійснити роботу над фразуванням:</p> <ul style="list-style-type: none"> - знайти мотиви, фрази, речення, частини, вірно виконати всі цезури. <p>Студент опрацьовує відео або аудіозапису власного виконання, слухає і аналізує найкращі взірці виконання твору який вивчається.</p>		
Тема 2	<p>Робота над арією з опери чи ораторії.</p> <p>Студент повинен ознайомитися з лібрето даної опери чи ораторії, подивитися відеозапис, або відвідати спектакль.</p> <ul style="list-style-type: none"> - зрозуміти зміст твору; - виявити значення музичного фрагменту у драматургічному плані всього твору; - знайти кульмінації; - студент повинен вміти працювати над фразою; - розкривати зміст музичної думки, в якій існує тяжіння до логічного центру, інтонаційної вершини; - вміти будувати основну та другорядні кульмінації; - вміти користуватися цезурами, які допомагають створювати зміст музичних фраз; - розуміти, що фразування повинно бути щільно пов'язано з такими виразовими засобами як артикуляція і штрихи. 	3	6
Тема 3	<p>Ескізне опрацювання твору (на прикладі романсу або пісні):</p> <p>Самостійна робота студента над нескладними супроводами вокальних творів, студент повинен ескізно опрацювати 2-3 твори протягом першого півріччя. Дуже важливо виконати твір разом з вокалістом, проспівати самому, а також спробувати виконати разом з аудіо або відеозаписом цього твору відомих музикантів</p> <p>-Студент повинен відчувати ансамбль разом з вокалістом</p> <ul style="list-style-type: none"> - вміти слухати себе у поєднанні з партією вокалу; - здійснювати контроль над звучністю 	3	6

	<p>акомпанементу; - вміти спростити технічні складності акомпанементу.</p>		
Тема 4	<p>Опанування основами транспонування та продовження удосконалення навичок читання з аркушу. -Студент повинен здійснити транспонування 4-5 вокальних творів за півріччя -Студент розвиває вміння виконувати транспонування партії вокалу у новій тональності (на пів тону уверх та на пів тону вниз). -Студент повинен прочитати акомпанемент до 10-15 вокальних творів (пісень, романсів та дитячих пісень) з поступовим ускладненням матеріалу.</p>	3	7
Тема 5	<p>Робота над інструментальним твором. Студент повинен зробити теоретичний аналіз твору, чітко визначити особливості жанру, темпоритму, дуже ретельно вивчити фортепіанну партію, подолати технічні складності, виконувати твір у вірному темпі, дуже ретельно дотримуватися вказаних аплікатури, штрихів динаміки і фразировки. Знайти вірне відчуття ритмічного «поток», щоб музика «лилась вперед». Студент повинен виявити особливості звуковидобуття інструмента для якого написаний твір і знайти з ним спільну манеру виконання, вчитися «співанню», яке притаманне камерним інструментам. Студент вчиться: - відчувати «німу інтонацію» під час спільного з інструменталістом вступу та при агогічно-темпових змінах у тексті; - відпрацювати спільний «вдих»- ауфтакт, та початок звучання – момент звукової атаки; - одночасному закінченню фраз, твору, окремих частин; синхронності виконання цезур, фермат, пауз; - відпрацюванню спільних скоординованих рішень – фразування, артикуляції, штрихів, тембру, фактури, динаміки, темпоритму; - вміти вчасно «підхопити» фразу партнера при чергуванні окремих фраз, чи передати мелодію від одного голосу до іншого; - дотримуватися правил побудови кульмінації; - досягати усвідомленого та виразного фразування; - перегорнути собі сторінки без текстових втрат.</p>	3	7
Тема 6	<p>Ознайомлення зі специфікою роботи концертмейстера у хореографічних і балетних класах.</p>	2	7

	<p>Студент повинен:</p> <ul style="list-style-type: none"> - опанувати 2-3 твори для музичного супроводу у хореографічному класі, або виконати знайомі мелодії наслух; - привчитися під час виконання музики спостерігати за змінами танцювальних рухів; - відчути характер танцю і вміти вибрати для нього вірний музичний жанр, розмір, темп, ритм; - ознайомитися з хореографічною термінологією. 		
	Всього по 3 модулю:	17	39
	МОДУЛЬ 4. Підготовка до диференційного заліку		
Тема 1	<p>Робота над камерно-вокальним твором зарубіжних або українських композиторів:</p> <p>Студент повинен здійснити теоретичний аналіз твору:</p> <ul style="list-style-type: none"> - знайомство з творчістю композитора, стильовими особливостями; - визначити характер та образний зміст музичного твору, термінології; - зробити аналіз форми; - виявити значення і функції кожної партії <p>Важливою самостійною роботою студента є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Правильність виконання нотного запису; - Вірна аплікатура; - Штрихи; - Темп; - Агогіка; - Технічна свобода. <p>Студент повинен здійснити роботу над фразуванням: знайти мотиви, фрази, речення, частини, вірно виконати всі цезури.</p> <p>Студент опрацьовує відео або аудіо запису власного виконання, слухає і аналізує найкращі взірці виконання твору який вивчається.</p> <p>Підготовка до концертного виступу.</p>	3	7
Тема 2	<p>Робота над арією з опери чи ораторії.</p> <p>Студент повинен ознайомитися з лібрето даної опери чи ораторії, подивитися відеозапис, або відвідати спектакль.</p> <p>Студент повинен:</p> <ul style="list-style-type: none"> - зрозуміти зміст твору; - виявити значення музичного фрагменту у драматургічному плані всього твору; - знайти кульмінації. <p>-Студент повинен вміти працювати над фразою;</p> <ul style="list-style-type: none"> - розкривати зміст музичної думки, в якій існує 	3	8

	<p>тяжіння до логічного центру, інтонаційної вершини;</p> <ul style="list-style-type: none"> - вміти будувати основну та другорядні кульмінації; - вміти користуватися цезурами, які допомагають створювати зміст музичних фраз; - розуміти, що фразування повинно бути щільно пов'язано з такими виразовими засобами як артикуляція і штрихи. <p>Підготовка до концертного виступу.</p>		
Тема 3	<p>Ескізне опрацювання твору (на прикладі романсу або пісні):</p> <p>Самостійна робота студента над нескладними супроводами вокальних творів, студент повинен ескізно опрацювати 2-3 твори протягом першого півріччя. Дуже важливо виконати твір разом з вокалістом, проспівати самому, а також спробувати виконати разом з аудіо або відеозаписом цього твору у виконанні відомих музикантів.</p> <p>Студент повинен відчувати ансамбль разом з вокалістом:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вміти слухати себе у поєднанні з партією вокалу; - здійснювати контроль над звучністю акомпанементу; - вміти спростити технічні складності акомпанементу. 	3	8
Тема 4	<p>Опанування основами транспонування та продовження удосконалення навичок читання з аркушу.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Студент повинен здійснити транспонування 4-5 вокальних творів за півріччя -Студент розвиває вміння виконувати транспонування партії вокалу у новій тональності (на пів тону вверх та на пів тону вниз). -Студент повинен прочитати акомпанемент до 10-15 вокальних творів (пісень, романсів та дитячих пісень) з поступовим ускладненням матеріалу. 	4	8
Тема 5	<p>Робота над інструментальним твором.</p> <p>Студент повинен зробити теоретичний аналіз твору, чітко визначити особливості жанру, темпоритму, дуже ретельно вивчити фортепіанну партію, подолати технічні складності, виконувати твір у вірному темпі, дуже ретельно дотримуватися вказаних апплікатури, штрихів динаміки і фразування. Знайти вірне відчуття ритмічного «потoku», щоб музика «лилась вперед».</p> <p>Студент повинен виявити особливості звуковидобуття</p>	4	8

	<p>інструмента для якого написаний твір і знайти з ним спільну манеру виконання, вчитися «співанню», яке притаманне камерним інструментам.</p> <p>Студент вчиться:</p> <ul style="list-style-type: none"> - відчувати «німу інтонацію» під час спільного з інструменталістом вступу та при агогічно-темпових змінах у тексті; - відпрацювати спільний «вдих»- ауфтакт, та початок звучання – момент звукової атаки; - одночасному закінченню фраз, твору, окремих частин; синхронності виконання цезур, фермат, пауз; - відпрацювати спільні скоординовані рішення – фразування, артикуляцію, штрихи, тембр, фактуру, динаміку, темпоритм; - вміти вчасно «підхопити» фразу партнера при чергуванні окремих фраз, чи передати мелодію від одного голосу до іншого; - дотримуватися правил побудови кульмінації; - досягти усвідомленого та виразного фразування; - вміти перегорнути собі сторінки без текстових втрат. 		
	Всього по 4 модулю:	17	39
	МОДУЛЬ 5		
Тема 1	<p>Робота над камерно-вокальним твором зарубіжних або українських композиторів:</p> <p>Студент повинен здійснити теоретичний аналіз твору:</p> <ul style="list-style-type: none"> - знайомство з творчістю композитора, стильовими особливостями; - визначити характер та образний зміст музичного твору, термінології; - зробити аналіз форми; - виявити значення і функції кожної партії <p>Важливою самостійною роботою студента є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Правильність виконання нотного запису; - Вірна аплікатура; - Штрихи; - Темп; - Агогіка; - Технічна свобода. <p>Студент повинен здійснити роботу над фразуванням:</p> <ul style="list-style-type: none"> - знайти мотиви, фрази, речення, частини, вірно виконати всі цезури. <p>Студент опрацьовує відео або аудіозапису власного виконання, слухає і аналізує найкращі взірці виконання твору який вивчається.</p>	3	6

Тема 2	<p>Робота над арією з опери чи ораторії. Студент повинен ознайомитися з лібрето даної опери чи ораторії, подивитися відеозапис, або відвідати спектакль.</p> <ul style="list-style-type: none"> - зрозуміти зміст твору; - виявити значення музичного фрагменту у драматургічному плані всього твору; - знайти кульмінації; - студент повинен вміти працювати над фразою; - розкривати зміст музичної думки, в якій існує тяжіння до логічного центру, інтонаційної вершини; - вміти будувати основну та другорядні кульмінації; - вміти користуватися цезурами, які допомагають створювати зміст музичних фраз; - розуміти, що фразування повинно бути щільно пов'язано з такими виразовими засобами як артикуляція і штрихи. 	3	6
Тема 3	<p>Ескізне опрацювання твору (на прикладі романсу або пісні): Самостійна робота студента над нескладними супроводами вокальних творів, студент повинен ескізно опрацювати 2-3 твори протягом першого півріччя. Дуже важливо виконати твір разом з вокалістом, проспівати самому, а також спробувати виконати разом з аудіо або відеозаписом цього твору відомих музикантів</p> <p>-Студент повинен відчувати ансамбль разом з вокалістом</p> <ul style="list-style-type: none"> - вміти слухати себе у поєднанні з партією вокалу; - здійснювати контроль над звучністю акомпанементу; - вміти спростити технічні складності акомпанементу. 	3	6
Тема 4	<p>Опанування основами транспонування та продовження удосконалення навичок читання з аркушу.</p> <p>-Студент повинен здійснити транспонування 4-5 вокальних творів за півріччя</p> <p>-Студент розвиває вміння виконувати транспонування партії вокалу у новій тональності (на пів тону уверх та на пів тону вниз).</p> <p>-Студент повинен прочитати акомпанемент до 10-15 вокальних творів (пісень, романсів та дитячих пісень) з поступовим ускладненням матеріалу.</p>	3	7

Тема 5	<p>Робота над інструментальним твором.</p> <p>Студент повинен зробити теоретичний аналіз твору, чітко визначити особливості жанру, темпоритму, дуже ретельно вивчити фортепіанну партію, подолати технічні складності, виконувати твір у вірному темпі, дуже ретельно дотримуватися вказаних аплікатури, штрихів динаміки і фразировки. Знайти вірне відчуття ритмічного «поток», щоб музика «лилась вперед».</p> <p>Студент повинен виявити особливості звуковидобуття інструмента для якого написаний твір і знайти з ним спільну манеру виконання, вчитися «співанню», яке притаманне камерним інструментам.</p> <p>Студент вчиться:</p> <ul style="list-style-type: none"> - відчувати «німу інтонацію» під час спільного з інструменталістом вступу та при агогічно-темпових змінах у тексті; - відпрацювати спільний «вдих»- ауфтакт, та початок звучання – момент звукової атаки; - одночасному закінченню фраз, твору, окремих частин; синхронності виконання цезур, фермат, пауз; - відпрацюванню спільних скоординованих рішень – фразування, артикуляції, штрихів, тембру, фактури, динаміки, темпоритму; - вміти вчасно «підхопити» фразу партнера при чергуванні окремих фраз, чи передати мелодію від одного голосу до іншого; - дотримуватися правил побудови кульмінації; - досягати усвідомленого та виразного фразування; - перегорнути собі сторінки без текстових втрат. 	3	7
Тема 6	<p>Ознайомлення зі специфікою роботи концертмейстера у хореографічних і балетних класах.</p> <p>Студент повинен:</p> <ul style="list-style-type: none"> - опанувати 2-3 твори для музичного супроводу у хореографічному класі, або виконати знайомі мелодії на слух; - привчитися під час виконання музики спостерігати за змінами танцювальних рухів; - відчувати характер танцю і вміти вибрати для нього вірний музичний жанр, розмір, темп, ритм; - ознайомитися з хореографічною термінологією. 	2	7
	Всього по 3 модулю:	17	39
	МОДУЛЬ 6. Підготовка до диференційного заліку		
Тема 1	Робота над камерно-вокальним твором зарубіжних або українських композиторів:	3	7

	<p>Студент повинен здійснити теоретичний аналіз твору:</p> <ul style="list-style-type: none"> - знайомство з творчістю композитора, стильовими особливостями; - визначити характер та образний зміст музичного твору, термінології; - зробити аналіз форми; - виявити значення і функції кожної партії <p>Важливою самостійною роботою студента є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Правильність виконання нотного запису; - Вірна аплікатура; - Штрихи; - Темп; - Агогіка; - Технічна свобода. <p>Студент повинен здійснити роботу над фразуванням: знайти мотиви, фрази, речення, частини, вірно виконати всі цезури.</p> <p>Студент опрацьовує відео або аудіо запису власного виконання, слухає і аналізує найкращі взірці виконання твору який вивчається.</p> <p>Підготовка до концертного виступу.</p>		
Тема 2	<p>Робота над арією з опери чи ораторії.</p> <p>Студент повинен ознайомитися з лібрето даної опери чи ораторії, подивитися відеозапис, або відвідати спектакль.</p> <p>Студент повинен:</p> <ul style="list-style-type: none"> - зрозуміти зміст твору; - виявити значення музичного фрагменту у драматургічному плані всього твору; - знайти кульмінації. <p>-Студент повинен вміти працювати над фразою;</p> <ul style="list-style-type: none"> - розкривати зміст музичної думки, в якій існує тяжіння до логічного центру, інтонаційної вершини; - вміти будувати основну та другорядні кульмінації; - вміти користуватися цезурами, які допомагають створювати зміст музичних фраз; - розуміти, що фразування повинно бути щільно пов'язано з такими виразовими засобами як артикуляція і штрихи. <p>Підготовка до концертного виступу.</p>	3	8
Тема 3	<p>Ескізне опрацювання твору (на прикладі романсу або пісні):</p> <p>Самостійна робота студента над нескладними</p>	3	8

	<p>супроводами вокальних творів, студент повинен ескізно опрацювати 2-3 твори протягом першого півріччя. Дуже важливо виконати твір разом з вокалістом, проспівати самому, а також спробувати виконати разом з аудіо або відеозаписом цього твору у виконанні відомих музикантів.</p> <p>Студент повинен відчувати ансамбль разом з вокалістом:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вміти слухати себе у поєднанні з партією вокалу; - здійснювати контроль над звучністю акомпанементу; - вміти спростити технічні складності акомпанементу. 		
Тема 4	<p>Опанування основами транспонування та продовження удосконалення навичок читання з аркушу.</p> <p>-Студент повинен здійснити транспонування 4-5 вокальних творів за півріччя</p> <p>-Студент розвиває вміння виконувати транспонування партії вокалу у новій тональності (на пів тону уверх та на пів тону вниз).</p> <p>-Студент повинен прочитати акомпанемент до 10-15 вокальних творів (пісень, романсів та дитячих пісень) з поступовим ускладненням матеріалу.</p>	4	8
Тема 5	<p>Робота над інструментальним твором.</p> <p>Студент повинен зробити теоретичний аналіз твору, чітко визначити особливості жанру, темпоритму, дуже ретельно вивчити фортепіанну партію, подолати технічні складності, виконувати твір у вірному темпі, дуже ретельно дотримуватися вказаних аплікатури, штрихів динаміки і фразування. Знайти вірне відчуття ритмічного «поток», щоб музика «лилась вперед».</p> <p>Студент повинен виявити особливості звуковидобуття інструмента для якого написаний твір і знайти з ним спільну манеру виконання, вчитися «співанню», яке притаманне камерним інструментам.</p> <p>Студент вчиться:</p> <ul style="list-style-type: none"> - відчувати «німу інтонацію» під час спільного з інструменталістом вступу та при агогічно-темпових змінах у тексті; - відпрацювати спільний «вдих»- ауфтакт, та початок звучання – момент звукової атаки; - одночасному закінченню фраз, твору, окремих частин; синхронності виконання цезур, фермат, пауз; - відпрацювати спільні скоординовані рішення – 	4	8

	<p>фразування, артикуляцію, штрихи, тембр, фактуру, динаміку, темпоритм;</p> <ul style="list-style-type: none"> - вміти вчасно «підхопити» фразу партнера при чергуванні окремих фраз, чи передати мелодію від одного голосу до іншого; - дотримуватися правил побудови кульмінації; - досягти усвідомленого та виразного фразування; - вміти перегорнути собі сторінки без текстових втрат. 		
	МОДУЛЬ 7. Програма державного іспиту (контрольне прослуховування)	17	39
Тема 1	<p>Робота над камерно-вокальним твором українського композитора.</p> <p>Студент повинен:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дуже точно відчувати ритм, допомагати вести соліста, привчатися до слухання соліста і відчувати всі темпові зміни які він здійснює; - при спільному виконанні з вокалістом вчитися точному поєднання у часі сильних та слабких долей кожного такту; - відчувати дрібні долі, вміти заповнювати довгі ноти дрібними для повного дотримування довжин; - навчитися використовувати ауфтакт для вступу; - привчання до самостійного перегортання сторінок, знаходження більш зручних місць для цього, вивчення необхідних тактів напам'ять. <p>Студент повинен здійснювати роботу над фразуванням, відтінками, штрихами.</p> <p>Робота з відеозаписами найкращих взірців виконавства, аналіз власного виконавства через здійснення аудіо або відеозапису.</p> <p>Підготовка до контрольного прослуховування.</p> <p>Студент повинен виконати вокальну партію під час гри на інструменті.</p>	5	13
Тема 2	<p>Робота над арією з опери чи ораторії.</p> <p>Студент повинен ознайомитися з лібрето даної опери чи ораторії, подивитися відеозапис, або відвідати спектакль.</p> <ul style="list-style-type: none"> - зрозуміти зміст твору; - виявити значення музичного фрагменту у драматургічному плані всього твору; - знайти кульмінації; <p>Студент повинен вміти працювати над фразою;</p> <ul style="list-style-type: none"> - розкривати зміст музичної думки, в якій існує тяжіння до логічного центру, інтонаційної 	5	13

	<p>вершини;</p> <ul style="list-style-type: none"> - вміти будувати основну та другорядні кульмінації. - вміти користуватися цезурами, які допомагають створювати зміст музичних фраз; - розуміти, що фразування повинно бути щільно пов'язано з такими виразовими засобами як артикуляція і штрихи. <p>Підготовка до контрольного прослуховування.</p>		
Тема 3	<p>Опанування основами транспонування та продовження удосконалення навичок читання з аркушу.</p> <ul style="list-style-type: none"> -Студент повинен здійснити транспонування 4-5 вокальних творів за півріччя. -Студент розвиває вміння виконувати транспонування партії вокалу у новій тональності (на пів тону уверх та на пів тону вниз). -Студент повинен прочитати акомпанемент до 10-15 вокальних творів (пісень, романсів та дитячих пісень) з поступовим ускладненням матеріалу. 	6	14
	Всього по 5 модулю:	16	40
	<p>МОДУЛЬ 8 Підготовка до публічного виступу. Опрацювання 2 творів з програми до Державного іспиту: Робота над:</p> <ul style="list-style-type: none"> - стильовими ознаками технічних формул, що притаманні певним стилям епох та жанрів музичних творів - над технічними труднощами; - досконалою виконавською формою творів програми; - сценічною витримкою; - стійкістю темпу; - образною різноманітністю; - звуковою колоризацією; - удосконалення туше; - усунення зайвих рухів й напруги; - опанування програми в цілому; - поєднання емоційного та інтелектуального ставлення до виконавського процесу; - набуттям осмисленої виконавської волі; - артистичністю; - активізація творчих якостей студента. <p>Продовження роботи над оволодінням майстерністю у транспонуванні та читанні з аркушу</p> <p>Підготовка до публічного виступу.</p>		

<p>Тема 1</p>	<p>Робота над камерно-вокальним твором українського композитора.</p> <p>Студент повинен:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дуже точно відчувати ритм, допомагати вести соліста, привчатися до слухання соліста і відчувати всі темпові зміни які він здійснює; - при спільному виконанні з вокалістом вчитися точному поєднання у часі сильних та слабких долей кожного такту; - відчувати дрібні долі, вміти заповнювати довгі ноти дрібними для повного дотримання довжин; - навчитися використовувати ауфтакт для вступу; - привчання до самостійного перегортання сторінок, знаходження більш зручних місць для цього, вивчення необхідних тактів напам'ять. <p>Студент здійснює роботу над фразуванням, відтінками, штрихами.</p> <p>Студент продовжує працювати над:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розвитком тембрального уявлення, колористичних можливостей фактури; - стилістичними та жанровими особливостями творів композиторів українських композиторів; - вихованням виконавської впевненості, артистизму; - розвитком тембрального уявлення, колористичних можливостей фактури; - сценічною витримкою. <p>Студент опрацьовує відеозаписи найкращих взірців виконавства, аналізує власне виконавство методом здійснення аудіо або відеозапису.</p> <p>Підготовка до публічного виступу.</p>	<p>5</p>	<p>13</p>
<p>Тема 2</p>	<p>Робота над арією з опери чи ораторії.</p> <p>Студент продовжує працювати над:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розвитком тембрального уявлення, колористичних можливостей фактури; - стилістичними та жанровими особливостями творів композиторів українських композиторів; - вихованням виконавської впевненості, артистизму; - розвитком тембрального уявлення, колористичних можливостей фактури; - сценічною витримкою. <p>Студент опрацьовує відеозаписи найкращих взірців виконавства, аналізує власне виконавство методом здійснення аудіо або відеозапису.</p>	<p>5</p>	<p>13</p>

	Підготовка до публічного виступу.		
Тема 3	Опанування основами транспонування та продовження удосконалення навичок читання з аркушу. -Студент повинен здійснити транспонування 4-5 вокальних творів за півріччя. -Студент розвиває вміння виконувати транспонування партії вокалу у новій тональності (на пів тону уверх та на пів тону вниз). -Студент повинен прочитати акомпанемент до 10-15 вокальних творів (пісень, романсів та дитячих пісень) з поступовим ускладненням матеріалу.	6	14
	Всього по 6 модулю:	16	40
	Разом годин самостійної роботи:	134	314

6.4 Методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи.

Самостійна робота є важливим елементом всієї системи підготовки у вищому навчальному закладі будь-якої форми навчання і сприяє кращому засвоєнню та ефективному опануванню навчального матеріалу. Проводиться з метою отримання нових знань, їх закріплення, розширення та поглиблення є складником його навчання. Викладач допомагає відпрацювати музичний матеріал, дає конкретні вказівки щодо обсягів, напрямів самостійної роботи.

Самостійна робота студентів-піаністів охоплює:

- Теоретичний аналіз творів програми;
- Розбір твору: читання по нотах, визначення аплікатури;
- Ескізне вивчення творів;
- Художньо-музичний аналіз твору;
- Доведення твору до концертного стану.

Самостійна робота носить систематичний характер є обов'язковою. Формування та розвиток навичок самостійної діяльності студента передбачає:

- Аналіз та синтез
- Самоконтроль та самооцінка
- Активність
- Ініціативність
- Творчий підхід

Зміст самостійної роботи студентів у форматі дисциплін «Концертмейстерський клас» визначається робочою програмою дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

Самостійна робота студента проявляється в опрацюванні спеціальної літератури, в умінні вільно орієнтуватися у стилях і жанрах, аналізувати і давати оцінку власному виконанню музичного твору.

6.5 Репертуарний список (I-IV курси)

Камерно-вокальні твори

- Алчевський «Душа – се конвалія ніжна».
- Андрієвська Н. «Якби я вмiла вишивать»
- Барбер С. «Маргаритки», «Таємниці юних дiв», «Годинники б'ють»,
- Бах І.С. 10 пiсень iз книги наспiвiв Г.К.Шемеллi, Арiя з «Магнiфiкату» («Quia respexit»)
- Бенчинi П. Tanto sospirero
- Бетховен Л. «Нудьга розлуки». «Люблю тебе», «Прощання Моллi». «Радiсть страждання». «Нове кохання-нове життя». «Пiд каменем могильним», Пiсня Мефiстофеля про блоху. Аделаїда
- Бiлаш О. «Впали роси на покоси», «Горить моє серце», «Цвiтуть бузки», «Горить моє серце», «Цвiтуть бузки», «Осiння пiсня», «Озвуться птицями гаї», «Прилетiла ластiвка».
- Боначчiні С. Per la Glorie d'aderarvi
- Брамс І. «Вiрне серце». «Ода Сафо». «Тебе забути назавжди». «Дiвоча пiсня». «Звучать нiжнiшi сопiлки». «Ах, струмок, струмок мiй швидкий». «В зелених вербах дiм стоїть», «Колискова». «Коваль», «Недiльний ранок», «Як бузок, розквiтає кохання моє»,
- Брiттен Б. «У сонних озерах», «Ясеновий гай», обробки нар.пiсень: «Саллi Гарденс», «Пряха», «В старого зникла донька», «Коли я був хлопчиною»
- Вагнер Р. «У теплици», «Скорботи», «Мрiї», Три романси на вiршi французьких поетiв
- Василенко С. «Вiдставала лебiдка», «Вiрменська серенада», «Ти лети, мiй сон»
- Вебер К. «Марнi питання». «Портрет». «Сiльська пiсня».
- Вiлла Лобос Е. Бразильська бахіана №5 та iн.
- Вольф Г. «Ранкова роса», «Бродячий музика».
- Гайдн Й. «Дуже звичайна iсторiя». «Задоволення долею». «Будь, красо моя, смiливiшою», «Життя наше- сон», «Вiд усiх ховаючи кохання», «Русалка», «Матроська пiсня», Пiсня пастушки. «О нiжний звук»
- Герасимчук В. «Знов весна».
- Гiєнко Б. Цикл пiсень на слова Р.Бернса: «В полях пiд снiгом i дощем».
- Григ Е. «Пiсня Сольвейг». «Перша зустріч». «Троянди». «Лебiдь». «Люблю тебе». «У човнi». «Серце поета», «Бiля моря». «Сон». «Монте Пiнчiо», «Осiння буря», Баркарола, «Весняний дощ», З водяною лiлією», «У вечiрнiй час», «Ерос»
- Де Фалья М. Сiм iспанських народних пiсень: «Мавританська шаль», «Астурiана», «Колискова»
- Дебюссi К. Романс. «Чудовий вечiр», «Дзвони», «Мандолiна», «Фавн», «Улюблений син весни»
- Делiб Л. «Лялька», «Вечiрнiй час», Iспанська пiсня
- Джорданi Т. «О милий мiй».
- Дуранте Ф. Арiєта
- Дуранте Ф. Руку дай, дорога (Danza, danza).
- Й.Штраус «На блакитному Дунаї», «Казки вiденського лiсу»
- Каннiо Е. Закоханий солдат.
- Карiссiмi Д. Vittoria, mio core!

- Каччіні Д. «Амариліс», Ave Maria.
- Кікта В. «Пісня про матір».
- Кос-Анатольський А. «Надбужанська баркарола».
- Косенко В. «Взяв би я бандуру», «Говори говори».
- Ліст Ф. «Лорелея», Канцона, «Три цигана», «Міньйона», «Наче дух Лаури», «Хлопчик-рибалка», «В коханні все чудових чар повне». «Як ранок ти прекрасна». «Всюди тиша і спокій».
- М.Лисенко. «Коли розлучаються двоє». «Ой я дівчина полтавка», «Утоптала стежечку», «Дощик крапає дрібненько», «Чого так поблідлі троянди ясні», «Якби зустрілися ми знову», «Материн жаль», «Через сад-виноград».
- Малер Г. «Вдихаючи тонкий аромат», Рейнська легенда, «Спогад», «Пісні про померлих дітей»
- Масканьї П. «Сициліана»
- Мачаваріані А. «Синій колір»
- Мейтус Ю. «Червона ромашка»
- Мендельсон Ф. «На крилах пісні». «Зюлейка»
- Мільман М. «Джон Андерсон». «Два вітри»
- Монтеверді К. «Плач Аріадни».
- Моцарт В. «Якось самотній, засмучений». «О цитро ти моя», «До Хлої», «Чаклун». «Ви, пташки, кожний рік». «Німа скорбота» «Спокій, як раніше». «Моя важка дорога», Достойний шлях, Deh vieni non tardar
- Обрадорс Ф. «О якби мені келихом стати», «О як добре вміти грати», Кастильська хота, «Недотепа»
- Онеггер А. «Дзвони», «Прощавай», Три пісні з «Русалочки» Г.К.Андерсена
- Поклад І. «Чарівна скрипка»
- Понсе М. Esterlitta
- Равель М. Іспанська пісня. Французька пісня. Італійська пісня.
- Респігі О. «Снігопад». З вірменських пісень: «Луна», «Над труною сина» Із шотландських пісень: «Волинщик», «У передвечірній млі»
- Россіні Д. La regatta veneziana
- Сибеліус Я. «Чорні троянди», «Діаманти на снігу», «В розлуці», «Прогулянка»
- Сильванський М. «Берега». «Ось вже коні мчаться».
- Скарлатті А. «Я вся страждання», «Чи не краще життя моє урвати», «Фіалка».
- Степовий Я. «Утоптала стежечку»
- Страделла А. «Молитва», «Три пісні Дон-Кіхота»
- Уебер Л. Реквієм. Benedictus
- Франк С. Panis Angelicus.
- Шамо Ю. «Києве мій», «Дніпровський вальс», «Зачарована Десна».
- Шебалін В. «Дума матері». «Ти про мене в сльозах не згадуй». «Чи чую голос твій»
- Шопен Ф. «Бажання». «Пригожий хлопець». «Воїн». «Кільце»
- Шоссон Е. «Колібри». «Час бузку»
- Штраус Й «На блакитному Дунаї», «Казки віденського лісу»
- Штраус Р. «Твій погляд», «Завтра», «Присвячення», «День усіх померлих», «Серенада». «Юнак біля струмка». «До музики». «Скарга дівчини», «Сміх і сльози», «Ранкова серенада», «Форель», «Пловець», «Ніч мрії», Баркарола.

Блукач. Цикл «Чудова мельничиха». Цикл «Зимовий шлях». «Лебедина пісня», «Двійник», «Вісник кохання»

Шуберт Ф. Цикл «Прекрасна мельничка»: «В путь», «Куди», «Вдячність джерелу», «Цікавість», «Мельник та джерело», «Лебедина пісня», «Місто», «Біля моря», «Притулок», «Її портрет», балада «Лісовий цар»

- Шуман Р. Збірка пісень «Мирти»: «Лотос», «Жінка вождя», «Ти як квітка прекрасна», «Талісман». Круг пісень, тв.39: «На чужині». Альбом для юнацтва: «Пролісок», «Сов'ятко», «Прихід весни», Збірка пісень «Мирти»: «Пісня Зюлейки» (Ля мажор), «Два гренадери». Цикл «Бідний Петер», Збірник пісень «Мирти»: «Присвячення», «Ліщина», «Боліє душа». Коло пісень, тв.39: «Місячна ніч». «Весняна ніч». П'ять віршів Марії Стюарт. Цикл «Кохання і життя жінки».

Арії з опер та ораторій

- Арія Зарастро (з хором) з опери «Чарівна флейта».
- Бах І. Кантата № 21: Арія «Сльози, стогін»
- Белліні В. Речитатив і романс Джульєти з опери «Капулетті і Монтеккі».
- Бетховен Л. Музика до трагедії В.Гете «Егмонт»: дві пісні Клерхен
- Бізе Ж. «Кармен»: аріозо Кармен зі сцени ворожіння, арія Хозе, арія Мікаели
- Верді Д. Опера «Ріголетто»: Арія Джильди, опера «Травіата»: Перша арія , Віолетти», арія Жермона; опера «Дон Карлос»: Арія Еболі, арія короля Філіпа, арія королеви Єлизавети, опера «Отелло»: пісня Дездемони про вербу, Пісенька Герцога Мантуанського з опери «Ріголетто», опера «Травіата»: Арія Жермона, Опера «Ріголетто»: Аріозо Джильди, Арія Альміри з опери «Рінальдо».
- Гендель Г. Ораторія «Самсон»: дві арії Самсона: c-moll (№13), B-dur (№66).
- Глюк К. Опера «Орфей»: Арія Орфея «Загубив я Евридику».
- Гулак-Артемівський А. Пісня Одарки, Арія Оксани з опери «Запорожець за Дунаєм», «Віють вітри» (з опери «Наталка-Полтавка»).
- Гуно Ш. Опера «Фауст»: Арія Валентина, Романс та Куплети Зібеля, Опера «Фауст»: каватина Фауста, куплети Мефістофеля, арія Мефістофеля.
- Данькевич К. Опера «Богдан Хмельницький»: Арія Богдана Хмельницького, дві арії Кривоноса.
- Деліб Л. Опера «Лакме»: дует Лакме та Малікі
- І.С.Бах «Пристрасті по Матфею»: Арія для сопрано
- Й.Гайдн Ораторія «Пори року»: арія плугатаря, арія Ганни
- Кантата «Вибір Геркулеса»: Арія «Спи, мій коханий». Три арії з «Нотного зошита Анни Магдалени Бах»
- Кантата «На Трійцин день». «Радій моє серце»
- Леонкавалло Р. Балада з опери «Паяци»
- Лисенко М. Арія Наталки з опери «Наталка-Полтавка», Дві арії Тараса з опери «Тарас Бульба».
- Масне Ж. Опера «Вертер»: арія Вертера, арія Шарлотти «Хай ллються ці сльози», опера «Манон»: арія Манон, Опера «Дон Кіхот»: Серенада Дон Кіхота.
- Меса сі мінор: арія альты №23, арія сопрано
- Монтеверді К. Плач Аріадни з опери «Аріадна».

- Моцарт В. Опера «Весілля Фігаро»: арія Керубіно «Розповісти, пояснити», три арії Фігаро, дует Сюзанни та Фігаро
- Моцарт В.А. Опера «Весілля Фігаро»: Арія Барбарини «Упустила, загубила», Арія Керубіно «Серце хвилює», Арія Сюзанни (Менует).
- Моцарт В.А. Опера «Весілля Фігаро»: арія Графині «Бог кохання», арія Сюзанни «Прийди, мій милий друг», Porgi, Amor, qualche ristoro (з опери «Весілля Фігаро»), Опера «Бастьєн та Бастьєна»: Арія Бастьєни, Опера «Дон Жуан»: Серенада Дон Жуана, Опера «Оточена Цитера»: Арія Харити.
- Опера «Мадам Батерфляй» («Чіо-Чіо-сан»): дві арії Батерфляй, сцена Чіо-Чіо-сан та Сузукі
- Опера «Тоска»: дві арії Тоски, дві арії Каварадоссі
- Пазієлло Дж. Арієта Мірошниці з опери Чарівна мірошниця».
- Персел Г. Острів щастя з опери «Король Артур».
- Пучіні Дж. Опера «Богема»: арія Рудольфа, вальс Мюзетти, розповідь Мімі.
- Россіні Дж. Опера «Севільський цирульник»: Серенада
- Сен-Санс К. «Опера Самсон і Даліла»: дві арії Даліли «Відкрилася душа». «Самсона в цю ніч чекаю»

Українські народні пісні в обробці українських композиторів

- «Баламуте» (Обр. В.Косенка)
- «Взяв би я бандуру» (Обр. В.Косенка)
- «Глибока кирниця» (Обр.Ю.Войта)
- «Грицю, Грицю, до роботи» (Обр. В.Косенка)
- «Дивлюсь я на небо» (Обр. В.Заремби).
- «Дощик» (Обр. Ю.Соколовського)
- «І шумить, і гуде» (Обр. Ю.Соколовського)
- «Казав мені батько» (Обр. М.Лисенка).
- «Лугом іду, коня веду» (Обр. Ю.Соколовського)
- «Місяць на небі» (Обр. Ю.Соколовського)
- «Ой вийду я на вулицю» (Обр. Ю.Войта)
- «Ой джигуне, джигуне» (Обр. М.Лисенка)
- «Ой за гаєм, гаєм» (Обр. Ю.Щуровського)
- «Ой і не стелися, хрещатий барвінку» (Обр. М.Лисенка)
- «Ой маю я оченята» (Обр. М.Лисенка)
- «Ой не світи, місяченьку» (Обр. М. Лисенка)
- «Ой піду я до млина» (Обр. М.Лисенка).
- «Ой ти, дівчино, зарученая» (Обр. С. Людкевича)
- «Ой ходила дівчина бережком» (Обр. М.Лисенка)
- «Ой ходила дівчина бережком» (Обр.Ю. Щуровського)
- «Спать мені не хочеться» (Обр. Л.Кауфмана.)
- «Стоїть гора високая» (Обр. Н.Скоробагатька)
- «Там, де Ятрань круто в'ється» (Обр. М.Лисенка)
- «Тече річка невеличка» (Обр. Ю.Соколовського)
- «Тиха вода» (Обр. Ю.Войта)
- «У вишневому садочку» (Обр. А.Омельченка)
- «Удовицю я любив» (Обр. В.Косенка)
- «Чия ж то хатина» (Обр. Г.Майбороди)

Твори, рекомендовані для читання з листа

- Бетховен Л. Пісня Клерхен
- Бізе Ж. «Квітнева пісня», «Прощання аравітянки», «Пастораль»
- Векерлен Ж. Серенада
- Верді Дж. Опера «Бал-маскарад»: пісня Оскара
- Гендель Г. Ораторія «Самсон»: арія Самсона
- Григ Е. «Ніжна, біла», «Хатинка», «Колискова Сольвейг»
- Григ Є. «Моя батьківщина»
- Дворжак А. «Сокіл». Колискова
- Деліб Л. «Бланш і троянда»
- Дюбюк О. «Пташка», «Не скажу нікому»
- Жарковський Є. «Прощавайте, скелясті гори»
- Коттрау Т. «Санта Лючія»
- Массне Ж. «Скарга Манон»
- Опера «Травіата»: арія Віолетти (IV акт)
- Россіні Дж. «Альпійська пастушка»
- Форе Г. «Метелик та фіалка»

Твори для транспортування

- Бетховен Л. «Моллі»
- «Взяв би я бандуру» (Обр. В.Косенка)
- «Лугом іду, коня веду» (Обр. Ю.Соколовського)
- «Місяць на небі» (Обр. Ю.Соколовського)
- Мендельсон Ф. «Зюлейка»
- Моцарт В. «До Хлої»
- Моцарт В. «Чаклун».
- Моцарт В. «Німа скорбота»
- «Ой джигуне, джигуне» (Обр. М.Лисенка)
- «Ой за гаєм, гаєм» (Обр. Ю.Щуровського)
- «Ой ходила дівчина бережком» (Обр.Ю. Щуровського)
- «Стоїть гора високая» (Обр. Н.Скоробагатька)
- Скарлатті А. «Фіалка».
- Шуберт Ф. «Польова трояндочка»
- Шуберт Ф. «Утіха»
- Шуберт Ф. «До музики»
- Шуберт Ф. «До лютні»

Камерно-інструментальні твори

Скрипка

- Бальсіс С. Чотири фрагменти з балету «Егле-королева вужів»
- Бах І.С.-Ауер Л. «Сициліана»
- Бетховен Л. Менует Соль мажор

- В'єтан А. Концерти: №2, ч.1; №4, ч.1; №5
- Вагнер Р. Листок з альбому (обр. В. Вільгельми)
- Венявський Г. Концерт №, ч.2. Легенда. Мазурка
- Вівальді А. Концерти для 2х скрипок: ля мінор, Ля мажор
- Гайдн Й. Капріціо
- Глюк К. Мелодія
- Кореллі А. Фолія (обр. Ю. Леонара)
- Крейслер Ф. Андантино у стилі Д. Мартіні
- Куперен Ф. Сарабанда (переклад Е. Кросса)
- Люллі Ж. Гавот та Мюзет» (збірник класичних п'єс)
- Мендельсон Ф. Пісня без слів Ля мажор (переклад Ф.Гермена) «На крилах пісні».
- Мединь Я. Романс мі мінор
- Моцарт В. Концерт Ре мажор «Аделаїда»
- Новачек О. Безперервний рух
- Ноктюрн №2, тв.9 (переклад П. Сарасате)
- Пуньяні Г.-Крейслер Ф. Прелюдія та алегро
- Рамо Ж. Тамбурин (переклад Г. Дулова)
- Скорик М. Мелодія з к/ф «Високий перевал»
- Тактакішвілі О. Концертино
- Шопен Ф. Ноктюрн до-дієз мінор (переклад К.Родіонова)
- Барток Б. Румунські танці
- Бах Й.С. Концерт Мі мажор
- Бетховен Л. Два романси
- Брамс Й. Вибрані угорські танці
- Брух М. Концерт соль мінор, ч.2
- Вайнберг М. Молдавська рапсодія
- Венявський Г. Концерт №2
- Владігеров П. Пісня. Адажіо. Гумореска
- В'єтан А. Тарантела
- Гайдн Й. Концерт №1
- Дебюссі К. «Місячне сяйво» (Обр. Д.Циганова)
- Крейслер Ф. Рондо. Менует у стилі Порпори
- Лало Е. Іспанська симфонія, чч.1,4
- Мендельсон Ф. Концерт, ч.2
- Паганіні Н. Концерт Ре мажор. Кампанела. Вічний рух
- Сарасате П. Інтродукція і тарантела. Циганські наспіви. Іспанські танці, тв.21: Малагенья, Хабанера
- Сен-Санс К. Концерт №3
- Сук Й. Arpasionata
- Фрід Г. Концертна фантазія на словацькі та молдавські теми
- Шуман Р. Романс (обр. Ф. Крейслера)

Альт

- Барток Б. Багатель тв.6 №2 (обр.Б.Борисовського)
- Василенко С. Чотири п'єси на теми лютневої музики XVI-XVII ст., тв.№35

- Кіркор Г. Ноктюрн, тв. 18
- Люллі Ж. Аріозо та Гавот (обр. В. Борисовського)
- Равель М. Павана (Обр. В. Борисовського)
- Сібеліус Я. Сумний вальс (Обр. В. Борисовського)
-

Віолончель

- Аріості О. Соната
- Боккеріні Л. Менует. Сонати: №3, №6
- Бреваль Ж. Соната Соль мажор
- Вівальді А. Адажіо
- Гендель Г. Ларгето. Арія. Ларго
- Гоенс Ж. Скерцо Ре мажор
- Ібер Ж. Маленький біленький віслук (обр. М. Марешаля)
- Кассадо Г. Серенада
- Локателлі П. Соната
- Сен-Санс К. АLEGRO-апасіонато. Лебідь
- Форе Г. Сициліана. Скарга. Елегія
- Цинцадзе А. Колискова. Сачидао
- Шуберт Ф. АLEGRO-граціозо (переклад Г. Кассадо)
- Альбеніс І Кордова (обр. для віолончелі з фортепіано Г. Пеккера)
- Бізе Ж. Сюїта «Арлезіанка»: менует (обр. Г. Фінцерагена)
- Боккеріні Концерт Сі-бемоль мажор (Обр. Грюцмахера)
- Вебер К. Адажіо та рондо (Обр. П'ятигорського)
- Гайдн Й. Концерти До мажор та Ре мажор (переклад А. Власова)
- Гранадос Е. Інтермецо (Обр. Г. Кассадо)
- Іспанський танець
- Дебюссі К. Місячне сяйво (переклад Рончіні)
- Менестрелі. У човні (переклад Ю. Феліка). Арабески (переклад А. Власова)
- Кассадо Г. Соната у старовинному стилі
- Лало Е. Концерт ре мінор
- Мійо Д. Концерт
- Моцарт В. А. Рондо (обр. Ф. Крейслера)
- Поппер Д. Тарантела
- Равель М. Хабанера

Флейта

- Аміров Ф. Ноктюрн. Біля джерела
- Барбер С. Канцона
- Бах Й.-Марчелло Б. Концерт до мінор (ред. Н. Солодуєва)
- Бетховен Л. Серенада, тв. 41
- Василенко С. Пісня на світанку
- Гайдн Й. Концерт До мажор
- Гендель Г. Соната №2 соль мінор: Жига
- Ейгес К. «Пісня пастуха»
- Крейн М. Мелодія

- Хіндеміт П. Луна
- Черепнін М. Ескіз

Кларнет

- Бах Й.С. Адажіо (переклад В.Генслера)
- Бетховен Л. Андантіно(переклад А. Васильєва)
- Мендельсон Ф. Адажіо (переклад А. Штарка)
- Мединь Я. Романс

Валторна

- Глюк К. Мелодія
- Керубіні Л. Дві сонати для валторни з фортепіано
- Кореллі Ф. 11 сонат
- Мендельсон Ф.Пісні без слів(обр.Ф.Гумпера)
- Моцарт В. Концертне рондо
- Сен-Санс Лебідь (обр.Г.Гольтермана)

Труба

- Абсиль Ж.Сюїта
- Валентіні Ж. Дві сонати для сурми з фортепіано
- Верачіні А. Концерт до мінор
- Гайдн Й. Концерт для сурми з оркестром
- Гендель Г. Опера «Самсон»: арія(переклад А.Гедіке)
- Концерт для гобоя (переклад М.Табакова)
- Соната для скрипки з фортепіано (Переклад С.Єрьоміна)

Музичний репертуар для класичного екзерсису

Назва вправи екзерсису Автор і назва використаних музичних фрагментів

- Pile M. Кадамцев «Елегія»
- Battemets tendu Ф.Шуберт фрагмент («Розамунда»)
- Battemets Tendus jetes Л. Бетховен «Менует» (Сон. № 20GL)
- Ф. Бургмюллер Частковий
- Pile Л. Бетховен «Прощання з фортепіано»
- Battemets tendu В. Мураделі «Студентський вальс»
- Battemets Tendus jetes І. Штраус «Полька»
- Rond de jambe Par terre Л. Деліб «Вальс» (б. «Коппелія»)
- Petit battements Л. Бетховен «Контрданси»
- Grand battemet jetes В. Соловйов-Сєдой «Марш»
- Ж. Бізе Частковий (о. «Кармен»)
- Plie Д. Верді «Дует Альфреда та Віолетти»
- Battemets Tendas jetes Ф. Шопен «Мазурка» (В)
- Battemets fondus Ф. Бургмюллер «Гарантела»
- Ф. Бургмюллер Уривок
- Battemets frappes П. Чайковський Частковий (Б. «Лебедине озеро»)
- Р. Дриго «Полька»
- Anler М. Тітов «Вальс»

- Battemets developpe A. Лепін «Вальс» (a-moll)
- Ц. Франк Уривок
- Grand battemet jetes P. Шуман Фрагмент (цикл «Карнавал»)
- Plie Доніцетті Уривок (опера «Норма»)
- А. Адан Уривок з сцени (балет «Жізель»)
- В. Моцарт «Рондо в турецькому стилі»
- Rond de jambe par terre A. Лепін «Вальс» (E-moll)
- Л. Мінкус «Адажіо» (балет «Дон Кіхот»)
- Battemets fondus Л. Мінкус «Па-де-де» (балет «Дон Кіхот»)
- Battemets frappes К. Караєв «Гра»
- Е. Сігмейстер «Полювання»
- Ф. Мендельсон «Пісня без слів»
- Л. Бетховен Частковий (сон № 8)
- Adagio developpe Ф. Шопен «Ноктюрн» (Cis-moll)
- Фон Флотів Уривок (опера «Марта»)
- Grand battemet jetes С. Лайош «Чардаш»
- Ф. Бах «Пробудження весни»
- А. Дюкомен «Полька»
- Battemets tendus jetes Н. Сизов «Полька»
- Battemets fondas А. Адан Частковий (балет «Жізель»)
- А. Адан «Танець Вілліс»
- Battemets frappes Л. Бетховен «Рондо»
- Plie А. Адан Уривок з сцени (балет «Жизель»)
- Д. Верді «Арія Жермона» (опера «Травіата»)
- Battemets tendu А. Адан «Танець Жизелі» (балет «Жизель»)
- Battemets Tendus jetes А. Адан «Святковий танець»
- Ш. Лекок Уривок (опера «Дочка Анго»)
- І. Байєр "Лендлер»
- Battemets frappes Ф. Шуберт «екосези» (op 18a № 1)
- Л. Делиб «Піщикато» (балет «Сільвія»)

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Інструменти та обладнання: музичні інструменти фортепіано, роялі, репетиційна база, бібліотечний фонд, спеціально обладнане приміщення для концертних заходів; база виконавської практики відповідно до навчальної програми; комп'ютерне та програмне забезпечення, мультимедійні засоби у сфері музичної діяльності.

Аудиторний фонд:

- навчальний корпус
- концертні аудиторії – №33, 45
- класи фортепіано № 6, 7, 46, 57;
- класи для хореографії №20, № 21;
- точки бездротового доступу до мережі інтернет– кафедральний клас № 46 , комісії ПЦК «Фортепіано та концертмейстерство»;

- нотна бібліотека, її структура: зал, абонемент навчальної літератури та нотної літератури;
- навчальні плани;
- навчально-методичні комплекси дисциплін.
- Використання віртуального навчального середовища навчального закладу та авторських розробок викладацького складу, а саме:
- Офіційний веб-сайт КЗВО КОР «Академія мистецтв імені Павла Чубинського»: www.chubynsky.best
- Наявність у навчальному корпусі Wi-Fi-мережі, що забезпечує необмежений доступ до Internet;
- Мультимедійні засоби в сфері музичної діяльності;
- Навчально-методичне забезпечення;
Робочі програми навчальних дисциплін;
- Навчальні та навчальні робочі плани;
- Графіки навчального процесу.

Методи навчання

- **За джерелом передачі і сприйняття навчальної інформації (перцептивний метод):**
  - Словесні: розповідь, пояснення
  - Наочний: демонстрація, вправи, практичні дослідження
- **За логікою передачі і сприйняття навчальної інформації:**
  - Дедуктивний
  - Аналітичний
  - Інформативно-рецептивний
  - Синтетичний
- **За ступенем самостійності мислення студентів під час оволодіння знаннями:**
  - Репродуктивний
  - Частково-пошуковий
- **За ступенем управління навчальною роботою (метод управління навчанням):**
  - Навчальна робота під керівництвом викладача
  - Самостійна робота студентів
  - Робота з конспектом, книгою, музичним матеріалом, інтернет-ресурсами, музичними словниками
- **Метод стимулювання інтересу до предмету:**
  - Створення ситуації пізнавальної новизни
  - Створення ситуації зацікавленості
  - Створення ситуації емоційно-етичних переживань
- **Метод стимулювання обов'язків і відповідальності під час**

навчання:

- Висунення вимог
- Вправи з виконання вимог
- Заохочення успіху в навчанні
- Осуд недоліків у навчанні
- **Метод усного контролю:**
  - Індивідуальне опитування (демонстрація самопідготовки)
  - Виконавський залік чи іспит
  - Прослуховування музичних творів
- **Виступ на сцені.**

Рекомендована література**Базова**

1. Волкова Н.П. Професійно-педагогічна комунікація: навч. посіб. / Н.П.
2. Волкова. – К.: ВЦ «Академія», 2006. – 256 с.
3. Економова Є.К. Сумісна діяльність співака і концертмейстера у професійній підготовці студента-вокаліста: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / Є. К. Економова. – Одеса, 2002. – 20 с.
4. Клименко Ж.А. Робота над основними навичками ансамблевого виконання. – Луцьк: РВВ «Вежа» Волинського держ. ун-ту імені Лесі Українки, 2006. – 16 с.
5. Молчанова Т.О. Мистецтво піаніста-концертмейстера: Навч. посібник [2-е вид. доп. перер.] / Т.О.Молчанова. – Львів: ДМА, 2007. – 216 с.
6. Юцевич Ю.Є. Музика: словник-довідник / Ю.Є. Юцевич. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2003. – 352 с.
7. Арії, романси та пісні з репертуару Анатолія Кочерги. – К.: Муз. Україна, 1987. – 68 с.
8. Зачарування звуків ніжних: українські романси / [упоряд. В. Макаров, Л. Макарова]. – Вінниця: Нова книга, 2013. – 96 с.: ноти.
9. Моцарт В. Вибрані арії з опер / В.А. Моцарт. – К.: Муз. Україна, 1989. – 124 с.
10. Ой летіла зозуленька: українські народні пісні для голосу в супроводі бандури. – К.: Муз. Україна, 1993. – 40 с.
11. Романси та українські народні пісні з репертуару Бориса Гмирі. – К.: Муз. Україна, 2003. – 96 с.
12. Скорик М. Твори для скрипки і фортепіано / М. Скорик. – К.: Муз. Україна, 2012. – 296 с.
13. Сучасні романси та романси з кінофільмів: хрестоматія / упоряд. Р. Шаповалова, А. Хлопотова. – К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2014. – 224 с.

Допоміжна література

1. Давидовський К. Глави з книги «Феномен естрадного хвилювання». Київське музикознавство: зб. ст. Вип. 12. К., 2003. С. 85–99.
2. Ду Ц. Піаніст-концертмейстер: специфіка творчої діяльності. Мистецькі пошуки: зб.

наук. праць. Вип. 1 (8). Суми: ФОП Цьома С. П., 2018. С. 46–51.

3. Інюточкіна Н. Становлення професії піаніста-концертмейстера. Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти: зб. наук. ст. Вип. 35. Професія «музикант» у часопросторі: історико-культурні метаморфози. Харків: Вид-во «С. А. М», 2012. С. 76–86.
4. Коваленко О. Репертуар концертмейстера і методи його формування. Виконавська інтерпретація та сучасний навчальний процес: матеріали IV Всеукр. наук.-практ. конф. (Луганськ, 15–16 березня 2012 р.). Луганськ: Вид-во ЛДІКМ, 2012. С. 230–232.
5. Косилова О., Зіноватна Л. Навчальний посібник «Виховання піаніста-концертмейстера». Проблеми удосконалення професійної підготовки фахівців мистецьких дисциплін: зб. матеріалів Всеукраїнської відкритої наук.-практ. конф. Суми: Вінніченко М. Д., 2011. С. 92–94.
6. Овчиннікова Л. Особливості роботи концертмейстера з учнями шкіл естетичного виховання. Учитель – учень: ідея спадкоємності та новаторства в музичній культурі України (до пам'ятних дат Р. М. Глієра, Б. М. Лятошинського, І. Ф. Карабиця: зб. ст. та матеріалів Всеукраїнської наук.-практ. конф. (23–24 квітня 2015 р.). Суми: ТОВ ВПП «Фабрика друку», 2015. С. 91–96.
7. Юшко Т. Уроки концертмейстерства та камерного ансамблю в сучасній практиці викладача загального та спеціалізованого фортепіано. Дослідження. Досвід. Спогади: зб. наук. і наук.-метод. праць. Вип. 5. Київ, 2004. С. 192–203

Інтернет-ресурси (ноти, аудіо/відеозаписи)

1. <http://www.nbu.gov.ua>
2. <http://harmony.musigidunya.az/ENG/publ.asp>
3. www.nbu.gov.ua – веб-сайт Національної бібліотеки імені В. І. Вернадського (м. Київ)
4. www.4uth.gov.ua – веб-сайт Державної бібліотеки України для юнацтва
5. www.chl.kiev.ua – веб-сайт Національної бібліотеки України для дітей
6. <http://old.dnpb.gov.ua> – веб-сайт Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського

Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни

1. **Робоча програма перезатверджена на засіданні кафедри у 2022 / 2023 н.р.**

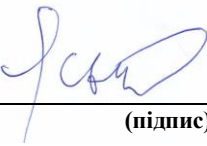

Зі змінами:

- змінено код дисципліни згідно плану та Матриці відповідності програмних компетентностей освітньої програми «Інструментальне виконавство (за видами)» 22/23 - ОК 25.
- Розширено програмні компетенції

протокол №1 від «29» серпня 2022 р.

Зав. кафедрою Ясько О.А.
(Прізвище ініціали)

_____
(підпис)

2. Робоча програма перезатверджена на засіданні кафедри у 2023 / 2024 н.р.

В результаті перегляду на засіданні кафедри «Інструментальне виконавство (за видами)» робочої програми з дисципліни «Концертмейстерський клас», програма затверджена без змін.

Протокол № 2 від 01 вересня 2023 р.

Завідувач кафедри _____ **Ясько О.А.**
(Підпис) (Прізвище, ініціали)